

nové město

04/2025 - ROČNÍK 34 (28)

www.novemesto.cz

4/ Habemus Papam
19/ SpringJob 2025
21/ Rozhovor s Jaroslavou Malíkovou a Hanou Pohořalou

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: předplatne@novemesto.cz

Vyzkoušejte

PODCAST audio Slovo života a Blízkost - téma roku.

Více na
www.novemesto.cz.

nové město

Časopis Hnutí fokoláre - 04/2025, vychází 6x ročně, ročník 34 (28) - 34. ročník od vzniku československé verze, 28. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dílo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 660 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Dominika Dotlačilová, Mgr. Marta Hanušovská, PhDr. Vlastimila Kristová, PhDr. Drahomíra Syručková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Jubileum hnutí, sdružení a komunit ve Vatikánu, 7. června 2025. Foto: Irena Sargánková

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Naslouchejme tomu, co Duch praví církvím
Na týden spolu
Časopis „IN! dívčí svět“ oslavuje 20 let
Hrdinou se člověk nerodí, ale stává

Zamyšlení

- 4/ Habemus Papam
5/ Děni ve Vatikánu očima velvyslance při Svatém stolci

Člověk v dnešní době

- 6/ Osmáky a deváťáky mám nejraději
(rozhovor s Irenou Kyliánovou)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ FORFEST: Mezinárodní festival současného umění
s duchovním zaměřením
9/ Křesťanský život se nežije v izolaci - Jubileum hnutí,
sdružení a komunit

Posezení se správcí horské chaty

- 10/ Dovolená z druhé strany

Slovo života

- 11/ „Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu,
viděl ho a bylo mu ho líto.“ (Lk 10,33)
12/ „Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce!“
(Lk 12,34)

Život ze Slova

- 13/ Dlouholeté přátelství

Duchovní inspirace

- 14/ Místa blízkosti

Duchovní inspirace v praxi

- 17/ Moji bližní...

Z Hnutí fokoláre

Na cestě tvořivé věrnosti

- 18/ Učit se znovuzrození

Z Hnutí fokoláre

Život gen

- 19/ Vyjít ze své osobní zóny

Z Hnutí fokoláre

- 20/ Ti chlapi žijí spiritualitu doopravdy
21/ Odchodem vztahy neskončí
22/ O cestě Hany Pohořalé
24/ „Lev XIV., papež, který se nepředstavuje jako sólista,
ale jako dirigent orchestru“

Povídka

- 25/ Bohové na večeri

(Za)myšlenka

- 26/ Dny „mezi dvěma papeži“
27/ Pomáhat si navzájem

Naslouchejme tomu, co Duch praví církvím

Tato drobná kniha s podtitulem Malý průvodce synodalitou vznikla z česko-slovenské touhy více přiblížit čtenářům synodní proces a synodalitu jako takovou.

Slovo, které se donedávna v církevním slovníku nevyskytovalo, se v současnosti skloňuje ve všech pádech. Pochoopení synodalitu si vyžaduje studium i život zároveň, vyžaduje konverzi osobní i konverzi vztahů a struktur. Věřím, že k tomu všemu by tato publikace mohla napomoci.

Je strukturována do otázek a odpovědí, což umožní čtenáři snazší orientaci v textu. Kolektiv autorů (Cyril Du-

naj, Pavol Hrabovecký, Josef Mikulášek, Hana Pohořalá, Ivan Ružička, Robert Svatoň) v úvodu krom jiného píše:

„Společná práce na této publikaci si vyžádala aplikaci synodální dynamiky. Složení redakčního týmu a příprava této publikace byla takovou zkušeností mezi námi: tým vytvořili laici a kněží, z České republiky a Slovenska, teologové a odborníci z oblasti pastorační, mediální a akademického prostředí, podíleli se na samotné práci stejně jako na revizi textů.“

Kniha vyšla v červnu v nakladatelství Nové mesto a dovoluji si ji čtenářům vřele doporučit. Více informací www.nm.sk.
Hana Pohořalá

Na týden spolu

Zveme vás na dovolenou rodin do chaty Radost v Deštné v termínu 2. až 8. srpna 2025.

Nové rodiny z Hnutí fokoláre nabízí DOVOLENOU RODIN. Možnost pobýt týden spolu. Dopoledne zveme k malému duchovnímu zamyšlení, meditaci, sdílení. Odpoledne pak budou výlety a zábava. Během společného programu se prostrídáme u hlídání dětí, aby každá rodina měla možnost na dovolené načerpat síly.

Přidejte se se svou rodinou do naší velké rodiny. Přihlašování přes www.focolare.cz nebo tel. 732 805 525 do 10. 7. 2025.
Ludmila Bajerová

Časopis IN! dívčí svět oslavuje 20 let

IN! dívčí svět je křesťanský časopis určený pro dívky zhruba od 12 let, který vychází pravidelně již od roku 2005.

Jeho cílem je přinášet inspiraci, podporu a nástroje pro osobní růst v oblasti víry, vztahů, školy, rodiny a osobního rozvoje. IN! je nejen časopisem, ale i komunitou, která spojuje děvčata hledající smysl a hlubší porozumění svému

životu. Zaměřuje se na témata, která jsou pro mladé dívky nejen aktuální, ale i duchovně obohacující.

Časopis je známý svou kombinací křesťanských hodnot a moderního přístupu. Kulaté jubileum oslavíme 4. července 2025 od 10 hodin na Velehradě v rámci Dnů lidí dobré vůle. Pro více informací a objednání časopisu navštivte www.info.in.cz.

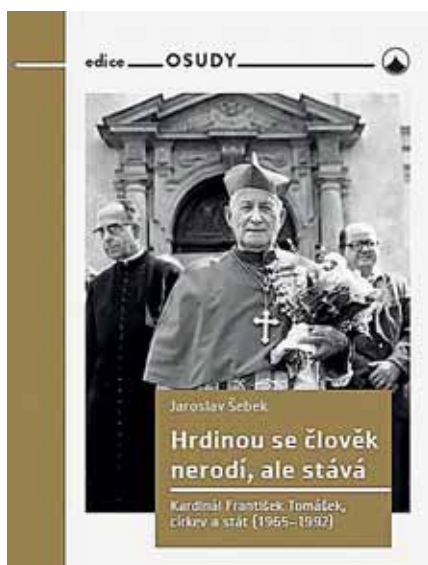
Helena Filčíková

Hrdinou se člověk nerodí, ale stává

Knihy doc. Jaroslava Šebka se věnují zkoumání politických a sociálních dějin ve středoevropském kontextu v meziválečném období, dějinám česko-německých vztahů a církevním dějinám 19. a 20. století. Jeho kniha vydaná v roce 2024 v Karmelitánském nakladatelství v edici „OSUDY“ má název „Hrdinou se člověk nerodí, ale stává“ a podtitul „Kardinál František Tomášek, církev a stát (1965-1992)“.

Kardinál František Tomášek (1899 až 1992) byl katolickým duchovním, pedagogem a teologem, apoštolským administrátorem pražské arcidiecéze. Kniha zachycuje na více než 500 stranách nejen pozoruhodný život kardinála Tomáška, ale i mnohé související události v období jeho života. Tato

monografie je také o církevním, politickém a sociálním dění v daném období v Československu a v Evropě.

V jedenácti kapitolách jsou chronologicky s pečlivými detaily popisovány důležité souvislosti a historické milníky mající vliv na život církve v Československu.

A to vše formovalo život kardinála Tomáška tak, že se stal jednou z nejvýznamnějších osobností církevního i politického života 20. století v Československu. V sedmdesátých letech se o něm říkalo, že je „generálem bez vojska“. Kardinál Tomášek se snažil vést českou a moravskou církev zejména v nelehké době normalizace.

Pro příznivce Hnutí fokoláre je zajímavá zmínka o fokolárské činnosti na straně 253. Předkládaná kniha, která je důležitým dokumentem nedávné historie, je také doplněna bohatou fotografickou přílohou.

Zdeněk Vích

Habemus papam

ZAMYŠLENÍ

Ilustrační foto: Edgar Beltrán, wikimedia.org

„Poznal jsem, že je to člověk plný energie, ale i laskavý a naslouchající...“ říká pražský arcibiskup Jan Graubner o nově zvoleném papeži Lvu XIV.

Velká pozornost, kterou věnovaly sdělovací prostředky smrti papeže Františka i volbě nového papeže, byla milým překvapením. Vyjadřovali se lidé z nejrůznějších oblastí a většinou velmi pozitivně. To nás věřící může upřímně těšit. Stejně jako časté otázky, kdy nás nový papež navštíví. Zároveň je dobré myslet na to, že u papežů nejde v první řadě o popularitu, ale o věrohodnost. Každý z nich má svou povahu a zaměření, což se jistě v jeho působení projeví, ale on není vládcem či vlastníkem

církve na dobu své funkce. Hlavou církve je Kristus, papež je jen jeho viditelným náměstkem a má za úkol pečovat o ty, které mu Kristus svěřil. Proto musí každý papež především naslouchat Duchu Svatému, který mluví skrze Písmo, tradici církve, jeho svědomí a taky skrze hlas lidu. Naším úkolem není soudit nebo si vybírat, co chceme slyšet, ale přijmout papeže jako Boží dar a spolupracovat s ním na Božím díle.

O papeži Františkovi vytvořily sdělovací prostředky obraz, který nebyl úplně pravdivý, protože mluvily jen o tom, co se jim líbilo. Jiná témata „vymlčely“. František se zastával lidí na okraji, protože v nich viděl Krista. Viděl ho nejen v chudých, uprchlících a lidech se sexuální odlišností, ale i v nenarozených

a umírajících. Proto potraty i eutanázii nazýval vraždou. To však jako by nebylo slyšet.

Dnes jsme plní očekávání či zvědavosti, jak nás povede papež Lev. Správné očekávání by se mělo projevit připraveností naslouchat mu a spolupracovat s ním. Zvědavost se pokouší soudit podle různých znamení a náznaků, ale to nemá nic společného s ochotou nechat se vést. Chceme-li, aby nový papež byl veliký svým dílem pro církve a svět, můžeme k tomu přispět. On dokáže udělat tím více dobra, čím více lidí s ním bude prakticky spolupracovat.

Papeže Lva, tedy kardinála Roberta Prevosta, jsem osobně poznal, když byl jmenován do čela Dikasteria pro biskupy. Do nedávna jsem zastupoval české biskupy v Radě biskupských konferencí Evropy, na jejímž plenárním zasedání je vždy přítomen prefekt pro biskupy. Tam jsem poznal, že je to člověk plný energie, ale i laskavý a naslouchající. Líbí se mi, že jako bývalý misionář považuje za důležitou prioritu misie a chce se zaměřit na nový kulturní problém, kterým je umělá inteligence.

K základnímu poslání církve patří evangelizace, tedy svědectví o Zmrtvýchvstalém. Církve existuje proto, aby hlásala evangelium. Misie nejsou jen o šíření víry, ale o schopnosti žít evangelium přitažlivě a dělit se o svou víru s těmi, kteří ji nemají, zvláště s další generací. Skutečnost, že křesťanů v Evropě ubývá, ukazuje, že něco neděláme dobře či dostatečně. Jde totiž o naši věrnost a věrohodnost, nejen o čísla.

O problému umělé inteligence se dnes mluví na každé univerzitní slavnosti. Víтанý pokrok má nejen přínos. Přináší i řadu velkých výzev především pro bezpečí, důstojnost a zdravý vývoj člověka. Změna kultury vyžaduje i nové přístupy k předávání víry a budování společenství, které je pro církve zásadní.

Nezáleží tolik na tom, zda je papež osobními názory více doleva či doprava. Každý z nás střídá při chůzi levou a pravou nohu, neskáče po jedné. Důležitá je harmonická spolupráce a rovnováha celého těla. Už z prvních vystoupení se zdá, že papež půjde cestou smířlivé umírněnosti, pokorné blízkosti i odvážné věrnosti. Ten či onen papež může vzbuzovat lidské sympatie u různých lidí, ale pro nás je především tím, který nás spojuje s Kristem, který je hlavním středem našeho zájmu i pramenem naší naděje.

Jan Graubner, arcibiskup pražský

Děni ve Vatikánu očima velvyslance při Svatém stolci

OHLÉDNUTÍ

Právník, politik a diplomat Pavel Svoboda působí od minulého roku jako velvyslanec České republiky při Svatém stolci ve Vatikánu. V místě, které se stalo v minulých měsících středem pozornosti celého světa.

● **Máte za sebou již několik měsíců působení v roli velvyslance při Svatém stolci, období velkých událostí a změn. Jaký byl nejsilnější moment, který jste za tuto dobu prožil?**

Uvedl bych hned dva nejsilnější momenty. Zaprvé - osobní setkání s papežem Františkem u příležitosti předávání pověřovacích listin, zadruhé - kolektivní radost na Svatopetrském náměstí při bílém kouři - zvolení papeže Lva XIV.

● **Začátek vašeho působení se překrývalo se začátkem Jubilejního roku. Jak se to promítá do vaší práce a co znamená pro vás osobně?**

Jubilejní rok se do práce velvyslance při Svatém stolci promítá především množstvím organizační práce související s četnými návštěvami z Česka, nedávnou národní poutí počínaje. Osobně pro mě Jubilejní rok znamená příležitost k určitému vnitřnímu restartu, ale také mnoho setkání s lidmi a podněty z toho vyplývající.

● **Hned na počátku svého působení v úloze velvyslance jste se osobně setkal s papežem Františkem. Jak na setkání s ním a na jeho pontifikát vzpomínáte?**

Ze setkání s papežem Františkem si odnáším především vzpomínku na ten do očí bijící kontrast mezi velebnou krásou Vatikánu a prostor užívaných papežem, včetně spousty protokolární symboliky na jedné straně, a jeho neformální srdečnosti na straně druhé. Při osobním setkání papež František také projevil

Velvyslanec
Pavel
Svoboda

smysl pro humor, který celkový dojem z jeho otevřenosti ještě umocnil.

Na pontifikát papeže Františka budu určitě vzpomínat skrze tři věci: jeho **ne-církevní způsob vyjadřování**, kterým oslovil bezpočet lidí na celé planetě, dále **množství projektů, jejichž do- tažení do konce podle mého ná- zoru představuje práci pro něko- lík dalších papežů**. Připomeňme jen například encykliku *Laudato si'* a její geniální koncept integrální ekologie, který u nás v Česku ještě zdaleka nebyl doceněn, nebo synodální proces s jeho inspirativní metodou kolektivní disku- se. Pro jistotu ji připomenu: začíná se ztišením, následuje vyjádření osobních názorů bez komentování ostatními, poté

opět chvíle ztišení, dále diskutující uvedou, co je z prvotních vyjádření ostatních oslovilo - bez opakování vlastního názoru. Pak se skupina snaží pojmenovat a zapsat například na tabuli podstatné názory a konečně moderátor skupiny shrne a запиše hlavní myšlenky vzešlé z diskuse pro potřeby jiné budoucí disku- se. Každý diskutující má stejně krátkou minutáž pro svůj projev bez ohledu na své postavení - laik či kardinál.

Také budu na papeže Františka vzpo- mínat i skrze jeho **gesta pokory vůči politikům mimo katolickou církev**. Například návštěva ruského velvyslance ihned při zahájení agrese na Ukraji- ně - normální je velvyslance si předvo- lat, ne se za ním osobně vydat, zvláště jde-li o papeže - či líbání nohou politi- kům v Súdánu.

● **Jak jste prožíval děni kolem volby nového papeže? Promítlo se nějak do vaší práce? Měl jste možnost se s ním setkat osobně?**

Volbu nového papeže jsem prožíval s napětím a očekáváním, protože práce u Svatého stolce mi jen zvětšila pocho- pení toho, jakou tento člověk - z poli- tického pohledu absolutní monarcha - nese odpovědnost, protože jeho roz- hodnutí ovlivňují nejen katolickou cír- kev, ale nepřímo i celý svět.

Do mé práce se volba nového papeže promítla hned trojmo: intenzitou infor- mování mého zaměstnavatele - minis- terstva zahraničních věcí, povinností logisticky zabezpečit účast českého zá- stupce na inaugurační mši a konečně zvýšenou komunikací s médii.

S papežem Lvem jsem měl možnost setkat se zatím dvakrát, poprvé to bylo při jeho setkání s diplomatickým sbo- rem dva dny před inaugurační mši. Setkání to byla vždy nesmírně lidská. I v tomto ohledu nový papež navazuje plnohodnotně na papeže Františka.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Ilustrační foto: Pixabay

Osmáky a devátáky mám nejraději

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Irena
Kyliánová

„Na rozhovor bude čas až o prázdninách,“ říkala Irena Kyliánová, když jsme se domlouvaly na termínu schůzky. Nakonec jsme to stihly dřív, a tak si můžete přečíst o dynamickém poslání učitelky na druhém stupni základní školy již nyní.

● **Jsi učitelkou a katechetkou. Jak ses k této profesi dostala? Byl to tvůj sen od malička?**

Vlastně ano, na základní škole jsem snila o tom, že budu dějepisářkou. Ale rodiče mě v roce 1988 kvůli obavě, že se nedostanu na vysokou školu, přemluvili, ať nejdu na gymnázium, ale na střední ekonomickou školu, a já si svůj historický sen snila jen při provázení na lednickém zámku. Mezitím padla totalita a na humanitní obory byl nával. V té době už jsem byla aktivní mezi křesťanskou mládeží a učila jsem u nás v Lanžhotě na faře náboženství o pár let mladší kamarády. Zlákalo mě studium na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze – součástí studijního programu zde totiž

byla i milovaná historie s filozofií. Později jsem si ještě doplnila vzdělání na pedagogické fakultě. Už při pedagogické práci jsem studovala také etickou a později i mediální výchovu.

● **Ale na základní školu jsi hned po vystudování nenašla místo...**

Během studia v Praze jsem pracovala v Arcidiecézním centru mládeže Nazaret a pak na Sekci pro mládež při České biskupské konferenci. Práce pro mládež mě naplňovala. Byli jsme i s mým budoucím manželem Michalem vděční, že můžeme být součástí příprav celostátních i světových setkání mládeže a vnímali jsme dynamiku vzniku nových center života mládeže. Během studií jsme se vzali a později se vrátili zpátky na Moravu. Dnes žijeme v Břeclavi, kde má manžel stavební firmu a já zde učím na základní škole.

● **Devadesátá léta byla plná euforie, že?**

Když se člověk ohlíží zpět, má samozřejmě tendenci vidět vše zalité sluncem. V pastoraci byla řada těžkostí, což je přirozené ve všech takzvaných pomáhajících profesích, kde jde na prvním místě o vztahy. Vzpomínám na výborné kněze, na jejichž bedrech práce s mládeží ležela a byli nám vzorem. Jan Balík, Miroslav Šimáček, Tomáš Hoffmann nebo na Moravě Josef Havelka.

● **A pak už přišla mateřská dovolená?**

Mysleli jsme, že budeme mít hodně dětí, ale důležité je, co nám připravil Pán. Jsme vděční za oba naše vysokoškoláky. A kolem mě je tolik dospívajících dětí a mladých, že je ani nespočítám.

● **Jak tě ovlivnila ve výchově dětí tvá rodina?**

Myslela jsem, že jsem z takové obyčejné rodiny z jihomoravského městečka. Ale že pěkné vztahy s rodiči i širokou rodinou nemusí být samozřejmostí, jsem objevovala postupně až v rozhovorech s vrstevníky. Rodiče dnes žijí pár kilometrů od nás a jsme v častém kontaktu, stejně jako s bratrem Martinem a jeho pěti dětmi. Jsem ráda, že se kamarádí i naše děti a občas všichni společně cestujeme, třeba za kulturou...

● **Co tvé děti dělají dnes?**

Dcera studuje historii a etnologii, syn audio inženýrství. Oba baví muzika a svět médií... Pro růst a formaci mladého člověka je důležité společenství, často víc než rodina, a tak jsme měli radost, když se v dětství oba scházeli s dětmi z Hnutí folkoláre a začali už v době puberty jezdit do Diecézního centra života mládeže Mamre. Po maturitě tam pracovali v týmu.

● **Vraťme se k tvé profesi. Jak jsi svoje zkušenosti z pastorace přenesla na základní školu?**

Až na krátké období jsem celý život několik hodin týdně učila náboženství – od malých dětí až po birmovance. Hlavní pracovní náplní se mi po mateřské dovolené stal dějepis na druhém stupni základní školy, k němu přibyla občanská výchova. Dnes zodpovídám v naší škole za humanitní předměty a jsem ráda, že mohu ovlivnit tvorbu školního vzdělávacího programu. Z občanské výchovy se nám stala etická, občanská a mediální výchova, druhým předmětem pak výchova ke zdravému životnímu stylu. Myslím, že tyto oblasti jsou pro rozvoj dospívajících klíčové. Etická výchova vzešla z křesťanských principů a dnes patří mezi takzvaná „průřezová témata“ v oblasti osobnostní výchovy. Formování svědomí k férovosti a prosociálnímu chování je důležité – škola

Na pouti v Římě.

má být výchovně-vzdělávací institucí, nejde jen o získávání znalostí.

● **Dospívání není jednoduchý věk...**

Já mám osmáky a deváťáky nejraději. Ráda je doprovázím a pozoruji přerod z dětství do dospělosti. Se vším zpochybněním dosavadních pořádků, protesty a drzostí, hledáním mantinelů ve škole i životě.

Novou vzdělávací oblastí se mi stala mediální výchova, kterou jsem poměrně nedávno studovala u Jednoho světa na školách (JSNS), který je součástí organizace Člověk v tísni. Mediální a online svět seriózních sdělení v kontrastu s dezinformacemi, to je oblast, ve které se učí pohybovat i dospělí. Všechna témata historie, etiky a médií mi v mé práci zapadají jako puzzle. Vážím si pozvání JSNS do lektorského týmu a nabídky školit další učitele. Vzdělávání učitelů mě začalo opravdu bavit, dává mi to velký smysl, když se mohu podělit o svou pedagogickou zkušenost, a také čerpat od jiných.

● **Také jsi svého času významně spolupracovala s redakcí Nového města a stále příležitostně pomáháš při tvorbě obsahu...**

Redaktořina se mi táhne profesním životem jako druhá nit. Nejraději tvořím rozhovory. Pomáhat lidem otevřít hlubinu svých zkušeností nakonec obohacuje i mě. V určitém období jsem řešila, jestli mám ubrat z pedagogické činnosti a více psát. Ale musela jsem si přiznat, že jsem dynamický člověk v pohybu a ráda vysvětluji, mluvím. Práce u počítače je tichá a statická, to mi vyhovuje jen na chvíli. I když psát moc nestíhám, mám v hlavě pár témat, která možná časem zpracuji, uvidíme...

● **Máš čas na nějaké koníčky?**

Záliby se mi prolínají s profesí - ráda vodím žáky i přátele po Praze a objevuji pro ně skryté příběhy míst; mám i certifikát průvodce v cestovním ruchu. Loni v listopadu jsme třeba pro naše farnice společně s lektorkou Marií Novákovou uspořádaly víkend pro matku a dceru v Praze a skvěle jsme si to všechny užily. Baví mě přednášet dospělým o historii, ale to už zase mluvím o práci! Tak jinak - Mám ráda kulturu, divadlo, nebo když s dcerou můžeme „zalézt“ na dvě hodiny do muzea... Naopak se mi nějak nedaří ubrat a najít si čas na ticho a knížky.

● **Máš nějaký vzor, osobnost, která tě ovlivnila či inspiruje?**

Zcela určitě je to Jan Pavel II. Byl pro nás v našem mládí světlem, ukazujícím na Krista. Když jsem dělala korektury překladů jeho promluv, byly to pro mě exercicie. Několikrát jsem se ocitla s mládeží v jeho blízkosti, a on už je nyní svatořečený. Není to fantastické?

Kdybych měla vzpomenout inspirativní osobnost dneška, napadá mě Marie Nováková - lektorka a autorka výborných učebnic etiky. Duchovní podporou našeho manželství je od mládí P. Jan Balík. Vizionářskou osobností je náš brněnský biskup Pavel Konzbul, obléká tradiční církev do moderního oděvu, mluví řečí dnešního světa a má „tah na branku“.

● **Jak vnímáš život ve farnosti v rámci synodality?**

Ve farnosti jsme se scházeli k zaslaným diskusním okruhům, ale pomohlo nám to vlastně i bez ohledu na probíraná témata. Propojili se lidé z různých názorových či věkových skupin. Velmi u nás chybělo větší zapojení laiků do pořádání farních aktivit a přitom je tu řada schopných lidí. Teď zrovna řešíme, jak uchopit a zorganizovat kulaté výročí posvěcení našeho kostela. Je řada názorů, a tedy i nedorozumění, což je výzvou, abychom se učili komunikovat, a také prosit o dar moudrosti shůry, aby vše, co se ve farnosti děje, bylo s Ježíšem a pro něj.

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

Rodinná dovolená.

FORFEST: Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Zaměření na současnou tvorbu s duchovním obsahem, v důrazu na atmosféru otevřenosti, přitahuje autory z mnoha zemí, hudební skladatele a interprety, výtvarné umělce, pedagogy, umělecké kritiky a publicisty, zástupce kulturních institucí a partnerských uměleckých organizací z domova i zahraničí.

Rád bych zmínil dobu 80. let, kdy se začala rozvíjet tradice letních uměleckých setkání u manželů Zdeňky a Václava Vaculovičových v Kroměříži. V jejich domě, na dvorku a zahradě se konaly krátké improvizované výstavy a hudební vystoupení. Scházeli se převážně lidé z neformální umělecké scény, vášnivě se diskutovalo a večer šli všichni společně na mši, která byla neveřejně dedikována umělcům a jejich sešlosti. Vzpomínám si na atmosféru vzájemné úcty a respektu i přes rozdílné názorové zázemí účastníků. Takové byly základy, z nichž později vyrostl mezinárodní festival.

Festival Forfest je v mnoha směrech unikátní. Svoji roli určitě sehrává hlavní sídlo a místo konání převážné části aktivit: město Kroměříž s jeho historií, geniem loci a cenným kulturním dědictvím. Během dosavadních třiceti šesti ročníků festivalu se řada koncertů a výstav odehrála v kroměřížském Arcibiskupském zámku, v jeho Sale Terreně, rotundě Květné zahrady a na dalších přitažlivých místech, včetně stabilní spolupráce s Muzeem Kroměřížska.

Festival se těší dlouhodobé osobní přízni a záštitě arcibiskupa Jana Graubnera, jak za jeho působení v Olomouci, tak i nynějšího v Praze.

Aktivita probíhá v přátelském, pravidelně rozvíjeném dialogu, který má také svoji oficiální platformu na festivalových kolokviích, kde se setkávají a mluví spolu lidé s rozmanitým kulturním a duchovním zakotvením.

Mohli bychom předeslat, že příprave podobně rozsáhlých mezinárodních uměleckých aktivit se zpravidla věnují etablované kulturní instituce a agentury s mnohačlennými týmy. Zatímco osobní celoživotní nasazení manželů Vaculovičových až po dnešní viditelné a nesporné plody lze vnímat málem jako zázrak. Málokdo by dokázal po léta budovat takové dílo, dávat mu duši...

Václav Vaculovič vypráví: „Během 35 let jsme spolupracovali s desítkami a stovkami nejlepších lidí z celé-

ho světa. Byla to hektická doba. Jen pro představu: v průběhu let 2015 až 2017 jsme napsali každoročně v průměru 1 500 až 1 700 dopisů.“ Něco se zpomalilo až pandemií. Řada aktivit se značně utlumila. Zaniklo množství zahraničních uskupení specializovaných na soudobou hudbu, ztratily se příležitosti k mezinárodním recipročním výstavám. Forfest je však nadále členem organizace *Europe for Festivals, Festivals for Europe* se sídlem v Bruselu.

Mezi významnými osobnostmi, jež se zúčastnily festivalu, je estonský skladatel Arvo Pärt. Nejdéle spolupracujícím světovým autorem byl a dosud je americký skladatel Daniel Kessner, bývalý profesor *California State University*. Zdeňka Vaculovičová vzpomíná: „Přátelství s Dolly, klavíristkou, a Danielem, flétnistou, bylo z amerických partnerů to nejkrásnější, trvalo více jak čtvrtstoletí. V paměti máme zvláště premiéru Danielovy vokálně-instrumentální kantáty *In The Centre*, která se konala na kroměřížském zámku v roce 2000 a snímala ji tehdy Česká televize. Na kameru po koncertě řekl, že je to nejšťastnější den jeho života...“

Naše přátelství se Zdeňkou a Václavem se rozvíjelo od 80. let. Často od nich přicházelo pozvání k účasti na uměleckých aktivitách, což se později vyvinulo do pravidelné spolupráce, zejména při organizaci mezinárodních výstav. Zmínil bych výstavu v roce 2010 s názvem „Dopisy do nebe II.“ konanou v gotické kapli sv. Jana v Bratislavě za účasti italských, polských, slovenských a českých umělců. Z letošního ročníku uvedu výstavu Sdružení Q „Čas a paměť“ konanou v synagoze v Hranicích.

XXXVI. ročník festivalu Forfest se odehrává od jara do srpna letošního roku. Bližší informace najdete na www.forfest.cz.

Zpracoval Marek Trizuljak

Foto: Marek Trizuljak

Z letošní výstavy Čas a paměť v synagoze v Hranicích.

Křesťanský život se nežije v izolaci

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Zástupci hnutí, sdružení a komunit při modlitební vigíli se Svatým otcem v předvečer Letnic na Svatopetrském náměstí 7. června 2025.

Foto: Irena Sargánková

Jubileum hnutí, sdružení a komunit

V oficiálním programu Svatého stolce při zahájení Jubilejního roku byl pro pouť hnutí a komunit vyhrazen termín Letnic. Mezitím papež František, který Jubilejní rok vyhlásil, zemřel. A papež Lev XIV. na jeho odkaz navázal, se zástupci hnutí a komunit se o Letnicích setkal a nabídl jim slova povzbuzení a také nasměrování.

Moderátorům hnutí a komunit v pátek 6. června 2025 mimo jiné řekl: „Podporovat a povzbuzovat bratry a sestry na jejich křesťanské cestě s sebou nese odpovědnost, závazek, často i obtíže a nepochopení, ale je to nepostradatelný a velmi cenný úkol. Církev je vám vděčná za vše dobré, co děláte. (...)

*Křesťanský život se nežije v izolaci, jako by to bylo intelektuální nebo sentimentální dobrodružství, omezené na naši mysl a naše srdce. Žije se s ostatními, ve skupině, v komunitě, protože **vzkříšený Kristus je přítomen mezi učedníky shromážděnými v jeho jménu.** (...)*

Bez charismat existuje riziko, že Kristova milost, nabízená v hojnosti, nenajde úrodnou půdu, na které by mohla být přijata! Proto Bůh vzbuzuje charismata, aby v srdcích probudila touhu po setkání s Kristem, žízeň po božském životě, který nám On nabízí, tedy milost! (...)

Jednota a poslání jsou dva základní kameny života církve a dvě priority petrovskeho úřadu. Proto **vyzývám všechna** církevní sdružení a hnutí, aby

věrně a velkoryse spolupracovala s papežem, zejména v těchto dvou oblastech.“

V sobotu v podvečer během svatodušního bdění promluvil papež k zástupcům hnutí a komunit shromážděným na svatopetrském náměstí: „(...) Jsme lid na cestě. Toto vědomí nás nevzdaluje, ale noří do lidstva jako kvas do těsta, které celé prokvasí. Milostivé léto Páně, jehož výrazem je jubileum, má v sobě tento kvas. V rozervaném světě postrádajícím mír nás Duch Svatý učí kráčet společně. Země si odpočine, spravedlnost zvítězí, chudí se budou radovat, mír se vrátí, pokud se nebudeme chovat jako dravci, ale jako poutníci. Už nikdo nebude žít sám pro sebe, ale sládkáme své kroky s kroky druhých. (...)

Bůh stvořil svět, abychom byli spolu. ‚Synodalita‘ je církevní název pro toto vědomí. Je to cesta, která vyžaduje, aby každý uznal svůj dluh a svůj poklad a cítil se součástí celku, mimo který vše vadne, i to nejoriginálnější charisma. (...)

A to, co nazýváme ‚historií‘, nabývá tvaru pouze prostřednictvím shromáždování, společného života, často plného neshod, ale vždy společného. Opak je smrtelný, ale bohužel ho vidíme každý den. **At jsou tedy vaše sdružení a společenství školami bratrství a spoluúčasti, nejen jako místa setkávání, ale jako místa spirituality.** (...) Skutečná spiritualita proto zavazuje k všestrannému lidskému rozvoji a zpřítomňuje mezi námi Ježíšovo slovo. (...)

Budte tedy hluboce spojeni s každou místní církví a farní komunitou, kde sytíte a uplatňujete svá charisma. Se svými biskupy a v součinnosti se všemi ostatními údů Kristova těla pak budeme jednat v harmonické shodě. Výzvy, před nimiž lidstvo stojí, budou méně děsivé, budoucnost méně temná, rozlišování méně obtížné. Pokud budeme společně naslouchat Duchu Svatému!“

V neděli se papež obrátil na celou církev: „(...) jsme skutečně církví Vzkříšeného a učedníky Letnic, pouze pokud mezi námi nejsou hranice ani rozdělení, pokud v církvi umíme komunikovat a vzájemně se přijímat, pokud integrujeme naše odlišnosti, pokud se jako církev stáváme prostorem, který je vstřícný a pohostinný vůči všem. (...)

Vzývejme Ducha lásky a míru, aby otevřel hranice, zbořil zdi, rozptýlil nenávisť a pomohl nám žít jako děti jediného Otce, který je v nebesích.“

Zpracovala Irena Sargánková

Dovolená z druhé strany

POSEZENÍ SE SPRÁVCI HORSKÉ CHATY

O tom, jak se v ubytovacím zařízení vytváří rodinná atmosféra, jsme si povídali se Zdislavou a Vojtěchem Polákovými, kteří provozují horskou chatu Dům svatého Josefa v Moravskoslezských Beskydech.

● Jak jste se dostali k oboru hotelnictví?

Vojtěch: V březnu roku 2022 jsme jeli na pouť do Doksan k sestřám premonstrátkám. Poprosili jsme je o modlitbu za naplnění našeho manželství. V červnu jsem kvůli situaci v práci podal výpověď.

Zdislava: Týden nato jsme byli na návštěvě u mé sestry v Beskydech, která nás s manželem upozornila na nabídku práce na Gruni. Na první dobrou nás tato nabídka nezaujala. Cítili jsme ale, že ji nemůžeme jen tak přejít. Co kdyby to byla Boží vůle ☺.

V: Domluvili jsme si tedy schůzku. Následovala druhá a pak koncem srpna třetí. Po ní již dala výpověď i Zdiška.

● Mohli byste nám představit Dům svatého Josefa?

V: Rádi. Je to horská chata v nadmořské výšce 810 m na nejkrásnějším hřebenu Beskyd. Byla postavena roku 1935 a postupně vyměnila několik majitelů. Jedním z nich byla Charita Ostrava, která domu dala nynější název. V současné době patří občanskému sdružení Most a cesta. Cílem je budování mostů a hledání cest mezi lidmi. Tato myšlenka byla rozhodující pro naše ANO.

Z: Nabízíme ubytování pro všechny, kdo mají zájem. Především se ale zaměřujeme na školy a pobyty s duchovním programem, které cenově zvýhodňujeme. Dále se u nás pořádají teambuildingy, rodinné oslavy, svatby a pobyty pro rodiny či jednotlivce.

V: Nabízíme penzi dle výběru, multifunkční hřiště, ohniště, dětské hřiště, saunu, v létě nafukovací bazén a v poslední řadě krásné výhledy na Malou

Fatru. Důležitou součástí našeho domu je kaple.¹

● Jaké to je pracovat v provozu, který funguje stále - o víkendech, svátcích, ve dne, v noci?

Z: Uf, je to dost náročné, i vzhledem k tomu, že na chatě trvale bydlíme. Avšak s dobrým pracovním týmem, podporou přátel a rodiny to nějak zvládneme. Stále se učíme najít rovnováhu mezi prací a odpočinkem.

● Máte nějaké zkušenosti s životem podle evangelia ve vaší profesi?

Z: Život s Bohem, žití evangelia a naše vzájemná jednota s Vojtou jsou pro nás základními pilíři, na kterých stavíme. Jsme vděční za osobní formaci v Díle Mariině, což nás uschopňuje k naplňování cílů tohoto domu.

V: Zvlášť důležité jsou pro nás tyto věty z Písma: „Hleďte nejprve Boží království a ostatní vám bude přidáno“, „Proste a bude vám dáno“ a „Kde jsou dva nebo tři, tam jsem já uprostřed nich“. Zakoušíme pravdivost těchto slov. Od počátku zde vnímáme důležitost vytváření vztahů a zázemí jak pro zaměstnance, tak pro hosty. Vše ostatní je na druhém místě a slouží tomu prvnímu.

Starosti svěřujeme sv. Josefu. Za dva a půl roku se podařilo sehnat nové kvalitní lidi do týmu, se kterými společně vytváříme prostředí přijetí a lásky. Z ohlasů našich hostů můžeme říct, že se to daří.

Z: Také jsme svědky různých obrácení a navracení k Bohu.

● Jak se vytváří vztahy s provozovateli okolních chat?

V: Zdiška má na vytváření vztahů zvláštní dary ☺. Okamžitě si s každým potyká a považuje ho za „dobrého známého“.

Z: Je to tak, mám to v genech. Se sousedy si pomáháme. Na horách to ani jinak nejde. Nedávno při pouti v našem dřevěném kostele, který máme také na starost, nám jedni sousedé pomáhali s obsluhou venkovního občerstvení. Jindy na chatě Švarná Hanka došlo v sobotu zelí, a tak jsme okamžitě nabídli čtyři pětilitrové sklenice, kluci, kteří bydlí nedaleko, si k nám na hřiště chodí hrát tenis. Za to obdržíme domácí vajíčka. Tak nějak to tu funguje.

● Kdy jezdíte na dovolenou vy, kteří zajišťujete dovolenou ostatním? A kde to máte rádi?

Z: Vojta má rád hory a já moře. Zatím se nám vždycky v létě podařilo aspoň na týden zajet k moři.

V: Na delší dovolenou jezdíme na jaře nebo na podzim, tedy mimo sezónu. To má své výhody - většinou je všude prázdné, a tak jsme se například vloni dostali na Lomnický štít bez rezervace a dlouhých front ☺.

*Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová*

1. Kontakt a podrobnosti o Domu sv. Josefa viz www.dsvj.cz

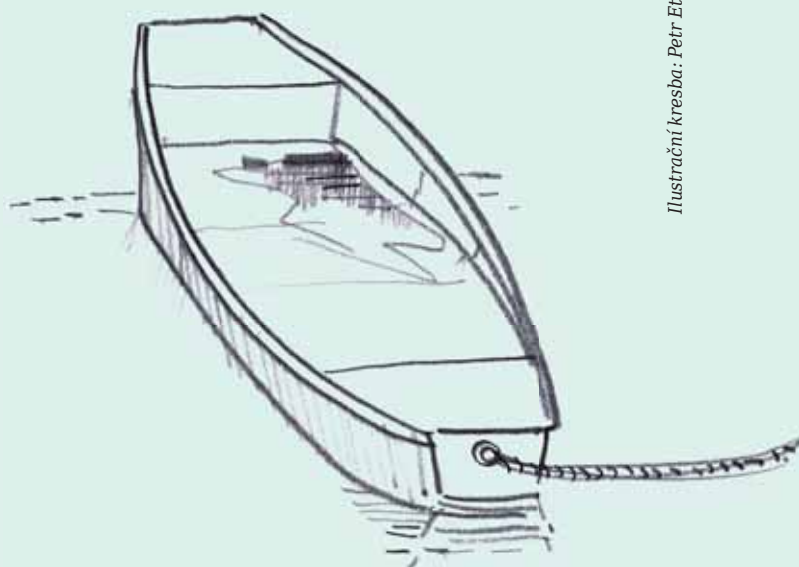
Foto: Iva Kulhánková

Vojtěch
a Zdislava
Polákoví

„Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto.“

(Lk 10,33)

Ilustrační kresba: Petr Ettlér

SLOVO ŽIVOTA

Červenec 2025

Martina je v metru velkého evropského města. Všichni cestující jsou soustředěni na své mobily. Virtuálně propojeni, ale ve skutečnosti chyceni do pasti izolace. Klade si otázku: „Cožpak už nejsme schopni se dívat jeden druhému do očí?“

Je to běžná zkušenost, zejména ve společnostech bohatých na hmotné věci, ale čím dál tím chudších na mezilidské vztahy. Evangelium však vždy přichází se svým původním, tvůrčím návrhem, který je schopen „všechno tvořit nové“¹.

V dlouhém rozhovoru se znalcem Zákona, který se ho ptá, co má dělat, aby dostal věčný život², Ježíš odpovídá slavným podobenstvím o milosrdném Samaritánovi: kněz a levita, významné osobnosti tehdejší společnosti, vidí na okraji cesty muže přepadeného lupiči, ale jdou dál.

„ALE JEDEN SAMARITÁN PŘIŠEL NA SVÉ CESTĚ K NĚMU, VIDĚL HO A BYLO MU HO LÍTO.“

Znalci Zákona, který dobře zná Boží přikázání lásky k bližnímu³, Ježíš dává za vzor cizince, považovaného za odpadlíka a nepřítele - vidí zraněného pocestného, ale nechá se ovládnout soucitem, citem, který vychází z nitra, z hloubi lidského srdce. Proto přeruší svou cestu, přiblíží se k němu a postará se o něj.

Ježíš ví, že každá lidská bytost je zraněna hříchem, a právě to je jeho posláním - uzdravovat srdce bezplatným Božím milosrdenstvím a odpuštěním, aby i oni byli schopni blízkosti a sdílení.

„Abychom se naučili být milosrdní jako Otec, být dokonalí jako On, je třeba dívat se na Ježíše, který je úplným zjevením Otcovy lásky. (...) Lásky je totiž absolutní hodnotou, která dává smysl všemu ostatnímu (...), jejímž nejvyšším projevem je milosrdenství. Právě milosrdenství nám pomáhá, abychom se stále dívali novými očima na ty, s nimiž prožíváme každý den v rodině, ve škole, v práci, aniž bychom si připomínali je-

jich nedostatky a omyly. Díky tomu jsme schopni neodsuzovat, ale odpouštět utrpěné křivdy, dokonce na ně zapomenout.“⁴

„ALE JEDEN SAMARITÁN PŘIŠEL NA SVÉ CESTĚ K NĚMU, VIDĚL HO A BYLO MU HO LÍTO.“

Závěrečná a rozhodující odpověď je vyjádřena jasnou výzvou: „Jdi a stejně jednej i ty!“⁵. To Ježíš opakuje každému, kdo přijímá jeho slovo: být blíž k druhým, převzít iniciativu a „dotknout se“ ran lidí, které každý den potkáváme na cestách životem.

Abychom mohli žít evangelijní blízkost, nejprve prosme Ježíše, aby nás uzdravil ze slepoty předsudků a lhostejnosti, která nám brání vidět za hranice sebe sama.

Pak se od Samaritána učme soucitu, který ho vedl k tomu, že nasadil svůj vlastní život. Napodobujme jeho ochotu udělat první krok k bližnímu a naslouchat mu, přijmout jeho bolest za svou, bez předsudků a obav, že „ztrácíme čas“.

To je i zkušenost jedné mladé Korejky: „Snažila jsem se pomoci dospívající dívce, která nepatřila k mé kultuře a kterou jsem dobře neznala. Přestože jsem nevěděla, co a jak mám dělat, odhodlala jsem se to zkusit. K mému překvapení jsem zjistila, že tím, že jsem jí pomohla, jsem byla sama ‚uzdravena‘ ze svých vnitřních ran.“

Slovo na tento měsíc nám nabízí zlatý klíč k uskutečňování křesťanského humanismu - pomáhá nám uvědomit si naše společné lidství, v němž se odráží Boží obraz, a učí nás odvážně překonávat kategorii fyzické a kulturní „blízkosti“. V této optice je možné rozšířit hranice ‚my‘ až k horizontu ‚všichni‘ a znovu nalézt samotné základy života ve společenství.

Letizia Magri a tým Slova života

1. Srov. Zj 21,5.
2. Srov. Lk 10,25-37.
3. Dt 6,5; Lv 19,18.
4. Ch. Lubichová, Slovo života na červen 2002 (Nové město 6/2002, str. 15), taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 659.
5. Lk 10,37.

„Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce!“

(Lk 12,34)

SLOVO ŽIVOTA

Srpen 2025

Toto Ježíšovo učení zaznamenal evangelista Lukáš, který nám Ježíše ukazuje na cestě s učedníky do Jeruzaléma, směrem k velikonoční smrti a vzkříšení. Cestou se k nim obrací a nazývá je „malým stádcem“¹. Svěřuje jim to, co nosí ve svém srdci, hluboké postoje své duše. Mezi nimi je odpoutání se od pozemských statků, důvěra v Otcovu prozřetelnost a vnitřní bdělost, čínorodé očekávání Božího království.

V předchozích verších je Ježíš povzbuzuje, aby se odpoutali od všeho, dokonce i od vlastního života, a aby se netrápili materiálními věcmi, protože Otec ví, co potřebují. Vyzývá je, aby spíše hledali Boží království, a povzbuzuje je, aby si hromadili „poklad v nebi“². Ježíš jistě nenabádá k pasivitě vůči pozemským věcem, k nezodpovědnému chování v práci. Jeho záměrem je zbavit nás úzkosti, neklidu a strachu.

„VŽDYŤ KDE JE VÁŠ POKLAD, TAM BUDE I VAŠE SRDCE!“

„Srdce“ zde znamená sjednocující střed člověka, který dává smysl všemu, co prožívá. Je to místo upřímnosti, kde nelze klamat ani předstírat. Obvykle označuje skutečné úmysly, to, co si člověk myslí, čemu věří a co skutečně chce. „Poklad“ je to, co má pro nás největší hodnotu, a tedy i prioritu, to, co nám dává jistotu v přítomnosti i budoucnosti.

„Ve světě, - jak říkal papež František - kde se všechno buď kupuje, nebo prodává, se zdá, že vnímání vlastní hodnoty závisí na věcech, jež se získávají mocí peněz. Neustále jsme nuceni něco hromadit, konzumovat a rozptylovat se, a přitom jsme uvězněni v degradujícím systému, který nám brání dívat se za obzor našich okamžitých a přízemních potřeb.“³ Ale v hloubi každé ženy a každého muže je naléhavá touha po opravdovém štěstí, které nezklame a které žádné hmotné statky nemohou uspokojit.

Chiara Lubichová napsala: „Ano, to, co hledáš, existuje. V tvém srdci je nekonečná a nesmrtelná touha. Naděje, která neumírá, víra, která přemáhá temnoty smrti a která je světlem těm, kdo věří. Ty nedoufáš, nevěříš nadarmo! Ne nadarmo! Ty doufáš, věříš, abys milovala.“⁴

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„VŽDYŤ KDE JE VÁŠ POKLAD, TAM BUDE I VAŠE SRDCE!“

Toto Slovo nás vybízí ke zpytování svědomí: co je mým pokladem, na čem mi nejvíce záleží? Může to mít různé podoby, jako například ekonomický status, ale také sláva, úspěch, moc. Zkušenost nám říká, že se musíme neustále navracet k opravdovému životu, který nepomíjí, k radikálnímu a náročnému životu evangelijní lásky:

„Pro křesťana nestačí být hodný, milosrdný, pokorný, mírný, trpělivý... Musí mít ke svým bratrům lásku, kterou nás naučil Ježíš. (...) Láska totiž není připravenost dát život. Láska znamená dát život.“⁵

Každého člověka, kterého potkáme během dne (v rodině, v práci, kdekoli), musíme takto milovat. A tak žijeme, aniž bychom mysleli na sebe, ale myslíme na druhé, žijeme pro druhé a zakoušíme skutečnou svobodu.

Augusto Parody Reyes
a tým Slova života

1. Lk 12,32.

2. Lk 12,33.

3. Srov. Papež František, *Dilexit nos*, 218.

4. Srov. Ch. Lubichová, *To, co hledáš, existuje*, Nové Město 12/2010, str. 10-11, taktéž srov. Ch. Lubichová, *Lettere dei primi tempi*, Giugno 1944, Città Nuova Editrice 2010, str. 49.

5. Srov. Ch. Lubichová, *Conversazioni in collegamento telefonico*, Città Nuova Editrice 2019, str. 152.

Dlouholeté přátelství

Už nevím, odkud jsem se vracel jednoho večera domů. Seděl jsem v téměř naplněném autobuse a vnímal jen soumrak, který jsem měl rád pro jeho tichou intimitu. Takto ho snad vnímali i někteří cestující. Klid ve vozidle mne jen utvrzoval v tom, že někdy není třeba hovořit a stačí jen naslouchat...

Náhle se do ticha ozval nervy drásající zvuk. Snad sto či více decibelů. Zvuk, který prolamoval prostor a okamžitě vymazal poklidné přemítání či ospalost pasažérů. Bylo to jakési kvílení, které se opakovalo s neztenčenou silou. Ohlédl jsem se k místu, odkud zaznívalo, a spatřil podivného člověka, který vydával tyto hlasité projevy. Bylo viditelně zřejmé, že muž je postižený. V tom se z kabiny řidiče ozval šofér: „Chuligáne jeden, přestaň se předvádět...“ Následovalo několik vulgárních vět.

Vůbec nechci soudit řidiče, který se určitě lekl, ale okamžitě jsem reagoval: „Ten pán za to nemůže, je nemocný a nedělá to schválně!“ Kolem mne se rozhostilo zvláštní ticho - zcela jiné než před několika minutami. Napjaté, zvědavé, bojácné či lhostejné? Nevím. Nikdo se už onoho člověka nezastal. Řidič odpověděl: „To určitě!“

Za několik minut jsem na zastávce vystoupil a muž, který vydával ony zmíněné zvuky, také. Dodal jsem si odvahy a oslovil ho. A tak jsme se seznámili. Byl to inženýr ekonom, jak jsem se později dozvěděl, který se psychicky zhroutil, přestal normálně komunikovat a trpěl navíc škytavkou provázenou hlasitým zvukem.

Bydlel v jedné místnosti bez toalety, ve které doslova živořil. Když jsem přišel s žádostí o pečovatelskou službu pro něj, bylo mi řečeno, že se ho ošetřovatelky bojí - pro jeho hlasité projevy, a tak se o něj nestaral nikdo. Ona místnost, kde žil, byla lépe řečeno ponurý, zatuchlý a tmavý prostor o ploše několika metrů čtverečních v přízemí, s nemytým oknem a s dveřmi, které byly zvenku zajištěny visacím zámekem na řetězu a nedoléhaly k zárubním a byly již několikrát vypáčeny obyvateli domu. Po pravdě nevím, co si odtud mohli zloději odnést.

Vnímal jsem svého nového kamaráda jako člověka velmi osamocené, toužícího po někom blízkém, i když o tom nikdy nehovořil. Kvůli jeho postižení ho opustila manželka. Dokázal se domluvit několika jednoduchými větami, jinak reagoval mimikou a očima. Právě v nich jsem jasně viděl člověka, který přes svoje těžké postižení dobře vnímá přátelství. Chodil jsem k němu pravidelně třikrát týdně několik let. Rád jsem mu sloužil - mytí nádobí, zajištění a donášení uhlí a dříví na zimu, vytírání podlahy, úklid toalety atd. Rád jsem mu vyprávěl o přírodě a on pozorně naslouchal. To byla moje odměna, které jsem si vážil.

Asi po roce naší známosti byl přestěhován do nedalekého domu do jedné místnosti. V předsínce byla toaleta, v místnosti stará linka na nádobí, postel, stůl a židle, jinak nic. Jen na jedné ze stěn visela zarámovaná fotografie jeho příbuzného, mladého kněze umučeného v koncentračním táboře nacisty, kterého posmrtně vyznamenal řádem prezident. Když jsem přišel poprvé do jeho „nového bytu“, právě tady jsem viděl a znovu ještě více cítil nesmírnou prázdnotu holých stěn s jednou malou fotografií. Nesmírnou bídu jedné bytosti, osamocené mezi desetitisíci obyvateli města.

Ilustrační foto: Unsplash

Naše přátelství, dovoluji si to říci, trvalo léta... Poté jsem se z Písku přestěhoval do Prahy za svou manželkou. Tohoto muže jsem svěřil do péče naší svědkyně ze svatby a její kamarádky, které mu vařily, praly prádlo a staraly se o něj, věřím, že lépe než já.

Vzpomínám na člověka, který mi dal pocítit milosrdenství a lásku k bližnímu.

Konkrétní milosrdenství a lásku.

Dal mi víc nežli já jemu.

F.

Místa blízkosti

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Ilustrační foto: Petr Eitler

Přinášíme kapitolu z knihy BLÍZKOST, BOŽÍ STYL v životě a myšlení Chiary Lubichové. Tato kniha vyšla v období, kdy se v Hnutí fokoláre prohlubuje téma blízkosti. Jak se uvádí v úvodu, v Chiariých spisech se sice s tímto pojmem přímo nesetkáváme, ale její život a myšlení jsou poznamenány láskou k bližnímu v mnoha různých odstínech.

„Domov“, „rodina“ – to jsou dvě slova, která evokují vřelost, spřízněnost, blízkost. Slova, která pro křesťany mohou mít také dvojitý význam. Chiara to dosvědčuje ve svém *deníku* z roku 1964, kde píše, že svým životem lépe pochopila, že tou „nejdůvěrnější rodinou“ autentických Kristových učedníků „je církev, ta nejšířší, která se rozprostírá po celé zemi a pro kterou má být přínosem“.¹

Život křesťana se tedy ubírá po dvou kolejích: po koleji rodiny „vnitřní“ a rodiny, abychom tak řekli, „vnější“, neboli celého lidstva, o které se musí také starat.

Tak jako srdce živé bytosti střídá pohyb systoly a diastoly, tak církev shromažďuje věřící *ad intra* (dovnitř), aby je živila „blízkostí“ Zmrtvýchvstalého v nás a mezi námi a promítá je *ad extra* (navenek, mimo sebe), aby se zase oni ve svůj čas stávali bližními lidstva.

Zastavme se nyní u té „niternější“ dimenze blízkosti, dimenze církve, domova věřících a místa společenství par excellence.

Od druhého vatikánského koncilu začala církev stále lépe a hlouběji chápat sama sebe jako místo společenství. Další krok přišel s Janem Pavlem II., který v apoštolském listu *Novo millennio ineunte* (NMI) – *Na počátku nového tisíciletí* – ohlásil výzvu „učinit církev domovem a školou společenství“, abychom byli „věrní Božímu plánu“ a „odpověděli na hluboké touhy světa“. Aby se tato výzva uváděla do praxe, navrhuje „spiritualitu společenství“ a nastiňuje její hlavní charakteristiky.

Tato spiritualita má své kořeny ve společenství „Trojice“ a bratr, *stávat se jeho blízkým*, je cestou, kterou je třeba jít. Je zapotřebí mít k němu vztah a považovat ho za „někoho, kdo „mi patří““ v tom smyslu, že jsme totéž „tělo“ – tělo Krista, který z nás činí „jedno“. A nejen to: je třeba umět „vytvořit prostor“ druhému, přijmout a ocenit to pozitivní, co s sebou přináší. Z toho vyplývá, že máme sdílet jeho radosti, vytušit jeho přání, postarat se o jeho potřeby, nabídnout mu opravdové a hluboké přátelství a zároveň odmítnout to, co plodí soupeření, žárlivost a nedůvěru.

Je zřejmé, že tato doporučení se vztahují ke cvičení, k praxi, která má být prožívána den za dnem. Jan Pavel II. nás totiž s velkým realismem vybízí, abychom z církve učinili nejen „domov“, ale také „školu společenství“, jako by říkal: abychom žili společenství, chceme-li si být jeden druhému blízkými, potřebujeme cvičení a čas k růstu. A „bez této duchovní snahy by vnější nástroje společenství nebyly k ničemu. Staly by se bezduchými strukturami, spíše maskami, které společenství jen předstírají“ (srov. NMI 43).

V jasných liniích, jimiž papež načrtává spiritualitu společenství, můžeme rozpoznat i umění milovat, privilegovaný způsob prožívání blízkosti. Tyto linie rezonují se zvláštní silou také proto, že jsou předkládány celé církvi.²

Učinit z církve domov a školu společenství! Sdílet, intuitivně chápat, pečovat, nabízet přátelství, vidět pozitiva, aby se všude vytvářelo vřelé ovzduší vzájemné důvěry a přijetí, které je typické pro rodinu: onu přirozenou rodinu, která, pokud žije tak, jak je to v Božím plánu, je „strážcem života a pokladnicí láskyplných vztahů“.³

V dnešním světě „cítit se doma“, hledat „rodinné ovzduší“ je touhou, někdy nevyjádřenou, mnoha lidí, mladých i dospělých. Naučit se „vytvářet rodinu“ je proto velkým úkolem, který nás čeká, abychom zaplnili tuto existenciální prázdnotu a odpověděli na otázku po smyslu, která někdy vyvstává z našich společností. Chiara v roce 1974 vyslovila silné přání:

„Kdybych dnes měla opustit tuto zemi a někdo mě požádal o poslední slovo (...) řekla bych vám – s jistotou, že budu pochopena v pravém slova smyslu – „budte rodinou“.“ A pokračuje, že kamkoli půjdete přinášet Kristovo světlo, „neuděláte nic lepšího, než že se budete s diskretností a rozvahou, ale i s rozhodností snažit vytvářet ducha rodiny. Je to duch pokory, jenž chce dobro druhých, nenadýmá se..., je to opravdo-

vá, dokonalá láska.“⁴ „Být rodinou“ tedy ne proto, abychom zůstávali v *komfortní zóně*, ale abychom měli sílu nést tohoto ducha všude.

A jestliže je církev povolána být stále více „domovem a školou společenství“, kdo jiný než Maria, Matka a Učitelka par excellence, ji může doprovázet v požadované obnově? Uměním vlastním matce je sjednocovat, držet členy rodiny pohromadě. „Matka vždycky přijímá, vždycky pomáhá, vždycky doufá, všechno přikryje“ a „pokud budeme mít srdce matky, nebo přesněji řečeno, pokud si dáme předsevzetí mít srdce Matky par excellence - Panny Marie, budeme vždy připraveni milovat druhé za všech okolností.“⁵

Mariina úloha se tedy ukazuje jako vzor hodný následování také ve vztahu k církevnímu společenství. Skutečně „Maria, zdůrazňuje (...) v církvi rozměr lásky jako základní. Láskou je církev „jedna“, jako je tomu v Trojici, a tím představuje světu Kristovu nevěstu, jak si ji Ježíš přál a jak ji očekávají všichni lidé dneška: jako uspořádanou lásku, organizovanou lásku.“⁶ Když budeme hledět na ni, bude nám to pomáhat vytvářet ve tkanivu života církve - ve farnostech, sdruženích a církevních hnutích - otevřená a přívětivá společenství, kde je možné učit se být spolu, mezi různými generacemi a mentalitami, zdůrazňovat bohatství darů, které každý z nich s sebou přináší, a stávat se všichni protagonisty.

Nedávný církevní proces Synody o synodalitě představuje významný krok v tomto směru. V rámci tohoto procesu usku- tečňujeme ono „kráčet společně“ pro společné rozlišování,

v souladu s praxí naslouchání (...) - a v souladu s praxí dyna- miky „dát-přijmout-dát“ názory a hlediska. Na jedné straně je to konkrétní dynamika, ale v podstatě je to duchovní proces, protože je to Duch, kdo je pravým protagonistou našeho „společného kráčení“. Je to společné kráčení v naslouchání všem, i hlasu těch nejvíce sociálně vyloučených, abychom pocítili, že jsme dětmi jednoho Otce, a ponechali prostor pro dar jeho Ducha.

Kdo ví, jak moc by se z tohoto synodálního procesu rado- vala Chiara, která již v roce 1967 zapsala do deníku: „Co učí náš Ideál v oblasti vztahů mezi jednotlivci (...) musí být pře- neseno na společenskou rovinu. To znamená, že Hnutí je tím více sebou, čím více zná, miluje a váží si ostatních hnutí a učí se od nich, zatímco ostatní se učí od něj, ve vzájemném spo- lečenství duchovních dober. Tak se zrodí spolupráce chtěná vůlí a srdcem, a tak budeme sloužit církvi, kterou chceme milovat.“⁷

Církev - domov, církev - rodina, církev na synodální cestě: různé způsoby, jak vyjádřit jedinou hlubokou skutečnost: *stá- vat se blízkými navzájem!*

Církev je nepochybně povolána být „domovem společen- ství“, být přívětivá a otevřená všem. Nemůžeme však toto hledisko oddělit od úvah o „společném domově“, ve kterém se všichni nacházíme. Nejširší rodina autentického křesťa- na „se rozprostírá po celé zemi, které má prokazovat dob- ro.“⁸ Zde se otevírá velmi aktuální otázka: integrální ekologie a péče o stvoření. Jen v krátkosti se o tom zmíníme.

V encyklice *Laudato si'* je zdůrazněno, že lidská solidarita nesmí být oddělena od rovnováhy planety. Ve skutečnosti „životní prostředí je kolektivní dobro, jmění celého lidstva“, „jmění celého lidstva“, které je třeba spravovat a nikoliv ničít. (LS 95)

Tak jako jsme povoláni k tomu, abychom měli Boží pohled, když přistupujeme ke každému člověku, tak si musíme osvojit také jeho způsob nazírání na stvoření: pak všechno ve vesmíru můžeme vidět jako výraz jeho lásky, dokonce jako „podstatu lásky“. Ke všemu se musí přistupovat s láskou, „s láskou Otce k Synu!“⁹ Jaká revoluce pro ekologii!

Bůh vtiskl do stvoření svou harmonii – harmonii trojičního života. Je na nás, kteří v něm žijeme, abychom tuto harmonii udržovali a chránili tím, že budeme takřkajíc „blízkými“ také rostlinám, zvířatům, různým projevům „domova“ vesmíru. Chiara, která rozšiřuje svůj pohled za hranice lidské samoty, s hlubokou citlivostí vystihuje: „... i trpící rostliny mi způsobují bolest..., i opuštěná zvířata. Kdo je potěší v jejich pláči? Kdo soucítí s jejich pomalým umíráním?“¹⁰ Prorocká slova pro dobu, ve které byla napsána!

Ukázalo se tedy, že míst blízkosti je mnoho: je to církev jako domov věřících ve svých četných komunitních projevech; jakékoli místo, blízké nebo vzdálené, kde bratr nebo sestra nutně potřebují naši lásku; a konečně celé stvoření, kosmos, který „zároveň sténá a spolu trpí až doposud“ a který „nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě“ (Řím 8,19-23).

Převzato z knihy Vicinanza, lo stile di Dio nella vita e nel pensiero di Chiara Lubich, a cura di Judith Povilus e Lida Ciccarelli, Città Nuova Editrice, Řím 2024, str. 67-72.

1. C. Lubich, *Diario 1964-1980* (Opere di Chiara Lubich 3/1), a cura di F. Ciardi, Città Nuova, Roma 2023, str. 68.
2. Srov. Poselství účastníkům duchovního setkání biskupů – přátel Hnutí fokoláre, 14. února 2001, in vatican.va, v němž Jan Pavel II. vyzdvihuje velkou podobnost mezi „spiritualitou společenství“, kterou navrhuje v NMI, a „spiritualitou jednoty“ Chiary.
3. C. Lubich, *Discorsi in ambito civile e ecclesiale* (Opere di Chiara Lubich 10), a cura di V. Araújo Città Nuova-Centro Chiara Lubich, Roma 2020, str. 261-261. XIX. mezinárodní kongres pro rodinu, Lucern 16. května 1990.
4. Ch. Lubichová, *Výbor z díla*, nakl. Nové město 2016, str. 89-90.
5. C. Lubich, *Conversazioni in collegamento telefonico* (Opere di Chiara Lubich 8/1), a cura di M. Vandeleeene, Città Nuova-Centro Chiara Lubich, Roma 2019, str. 288 a 111-112.
6. Ch. Lubich, *Saper perdere*, Città Nuova editrice, Roma 1969, str. 12.
7. *Diario 1964-1980*, cit., str. 258.
8. Tamtéž, str. 68.
9. *Paradiso*, 20. 8. 1949.
10. Ch. Lubichová, *Výbor z díla*, cit., str. 130.

Moji bližní...

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

Někdy s podáním ruky, někdy i jinak

Fokolarín Martin Uher pochází z Prahy a v současné době žije v polských Katovicích.

Foto: archiv Martina Uhra

Mým bližním se může stát kdokoliv. Úmyslně říkám „stát se“, protože při našem setkání se ten druhý stává mým bližním a já se stávám jeho bližním. Nezáleží na tom, kdo můj bližní je, jaké má postavení, majetek, moc nebo kde se právě nachází..., ale ve chvíli našeho setkání se stává mým bližním, který je mi v daném okamžiku blízko. Pokaždé má jinou tvář, někdy hovoří „jiným“ jazykem, někdy mi není ani moc sympatický, ale... i takoví jsou mí bližní. Na záchranné službě nechybí příležitosti se s nimi setkat.

PODÁNÍ RUKY

V noci jsme jako záchranná služba zvoláni k jednomu člověku, který má zdravotní problémy. Když přijždeme na místo, jsou už na místě i hasiči, protože se jedná o člověka bez domova, který žije pod zemí. Abych ho mohl vyšetřit, je potřebné ho s pomocí hasičů dostat na zemský povrch. Naštěstí je pacient při vědomí a mohu ho v klidu vyšetřit. Jeho zdravotní obtíže nevyžadují převoz do nemocnice, a tak po zaléčení ho ponechávám na místě. Poučím ho, co by měl následující den udělat (i když vím, že to pravděpodobně neudělá). A po-

tom co mu odevzdám lékařský nálezný, se s ním rozloučím a podám mu ruku. To podání ruky vyvolá u některých záchrannářů, kteří jsou se mnou ve službě, velké překvapení. „Martine, ty jsi mi podal ruku!“ A hned dodávají, abych si šel umýt ruce a vydezinfikoval si je.

Ale to podání ruky je pro mne normální - vždyť je to též člověk, který má svoji lidskou důstojnost. A tak i takové malé gesto, jako je podání ruky, může být příležitostí být člověku nablízku.

VYSLÁNÍ DO PARLAMENTU

Je večer a dispečink nás posílá do parlamentu, kde se nějaká osoba poranila. Přijždíme a po ošetření pacienta zjišťuji, o koho se jedná. Jde o jednoho z poslanců, který si neuváženě způsobil úraz hlavy. Nezajímá mě, ke které politické straně patří ani či zastává mé názory na život či opačné. V té chvíli, ten večer je mým bližním, respektive stal se mým bližním... Protože se stal mým bližním, jednám zdvořile a snažím se udělat pro něho, co udělat mám. Ještě před odjezdem sanitky, která ho poveze do nemocnice, se s ním rozloučím. V duchu si uvědomuji, že i tento člověk je osobou, tedy dítě Boží... v ten večer mým bližním.

V GARÁŽI

Je začátek nového roku. Jeden z prvních výjezdů v novém roce s výzvou „nalezen v garáži bez dechu...“ Vyjždíme. Po příjezdu na oznamovanou adresu nás jiní lidé musí zavést na místo, kde se daná osoba nachází. Jsou tam přítomni i jeho kamarádi... Je to vlastně takové „doupě“ v garáži s obrovským nepořádkem a mezitím všim leží osoba - také Boží dítě, i když na první pohled se zdá, že nemá jeho důstojnost. Pohled není příjemný a prostředí není už vůbec povzbuzující. Ale i tak se v duchu snažím mu být bližním. Po strážce medicínské už nemohu nic udělat, jen konstatuji smrt. Ale v duchu se mohu za něho pomodlit (nevím, jestli to ještě někdo jiný pro něho udělá) a odevzdat ho do rukou nebeského Otce. I takto se mu mohu stát bližním... a přinést i do „tmavého doupěte“ kousek (skrytého) Božího světla.

MARTIN UHER

Jako lékař pracuje v záchranné službě, v roce 2018 přijal kněžské svěcení.

Učit se znovuzrození

Z Hnutí FOKOLÁRE
NA CESTĚ TVOŘIVÉ VĚRNOSTI

Opustit včerejší návody k použití a využít ducha charismatu k sepsání nových návodů – to by mohla být dobrá strategie pro dnešní dobu.

Ilustrační foto: Marie Kilbergrová

V životě komunit a duchovních hnutí hraje rozhodující roli odhad správného vztahu k minulosti, a to zejména v dobách velkých změn, a tedy i krizí, kdy není vůbec zřejmé, jak je možné zaručit pokračování charismatu a jaké formy na sebe vezme, aby toto pokračování bylo dobré a přinášelo rozvoj a život.

V knize Genesis máme epizodu Lotovy ženy (Gn 19,26), která se proměnila v solný sloup, protože se ohlédla; je převzata i do Lukášova evangelia (Lk 17,31-32). Ohlížet se zpět bylo osudovou chybou, které se tato žena dopustila, chybou, která se může opakovat i v duchovních a charismatických společenstvích.

Spočívá v tom, že se při hledání diagnózy a terapie současné krize díváme do minulosti a myslíme si, že její řešení lze nalézt návratem k počátkům. Mnohdy je minulost užitečným a nezbytným zdrojem v běžných krizích, kdy to, co se stalo včera a pak se mnohokrát opakovalo, vytváří vzorce a zákonitosti, které pomáhají pochopit, co se děje v přítom-

nosti. To je pravý význam věty – Historie je učitelkou života.

Když se však časy mění skutečně a rychle, když je změna času kvalitativní (*kairos*), protože člověk čelí skutečně bezprecedentní fázi, jako je smrt zakladatele, minulost je nejen málo užitečná, ale může se snadno stát balastem a špatným rádcem pro pochopení přítomnosti a pro představu dobré budoucnosti. Pokud se totiž v rozhodujících okamžicích měnících se epoch člověk ohlíží zpět, pak smutný konec, který potkal Lotovu ženu, je běžný a velmi pravděpodobný.

Tyto situace dobře známe a jsou probádány v dějinách hospodářství.

Kdyby se například koncem 19. století vynálezci automobilu zeptali svých spoluobčanů, co potřebují ke své dopravě, odpověděli by – rychlejší kočár. Žádná analýza včerejšího trhu nemohla odhalit potřebu automobilu, protože ten prostě ještě neexistoval. Když se v době velkých změn podíváme do minulosti, najdeme kočáry, nikoliv automobily.

Vrátíme-li se ke komunitám, zakladatelé jim zanechali kočáry, často krásné kočáry, které předběhly svou dobu, ale

(a o to jde) tyto komunity žijí v době automobilů.

A když se v krizi jdete podívat zpět a hledáte řešení, najdete příručky pro stavbu kočárů, péči o koně, o kola, o tlumiče; všechno jsou to velmi užitečné věci pro stavbu a údržbu včerejších kočárů, ale nepoužitelné pro tvorbu dnešních a zítřejších automobilů.

Ve chvíli krize, která následuje po přechodu z generace zakladatele do generace následující, v přirozené zmatenosti, kterou člověk prožívá, je nejčastějším omylem myslet si, že spásu lze nalézt tím, že se v minulosti hledají a nacházejí zdroje pro onu „radikalitu“ života, která už není vidět, pro onu naprostou věrnost charismatu, která se dnes zdá být zakalená. Mnoho energie se tak investuje do řádného studia kořenů, do výchovy nových členů pomocí těch materiálů ze včerejška, které jsou prezentovány jako jediný a nejlepší lék na dnešní krizi.

Děje se tak přirozeně, protože v dobách velké nejistoty a vážné dezorientace se zdá, že jediným dostupným zdrojem, který je po ruce, je právě minulost. A tak člověk podléhá iluzi, že disponuje pouze jediným zdrojem, což z tohoto jediného zdroje dělá také zdroj dobrý. Člověk se vydává hledat zakladatelská slova, epizody a „slovka“ včerejška, snaží se také vysvětlit jejich ztracenou autentickou interpretaci a honí se za iluzí, že tyto texty jsou prostředkem k dnešnímu znovuzrození. A tak bere me ty nádherné staré příručky pro kočáry, ty barevné kresby krásných kočárů, a možná se nám dokonce podaří někde ještě postavit pár dobrých kočárů, ale mezitím kolem nás sviští stále rychlejší a rychlejší auta.

Dobrá strategie v této přechodné době by si měla spíše umět představit dvě operace a pokusit se o ně. První je práce na charismatu, tedy pochopení, abychom zůstali u použité metafory, že dar, který jsme prostřednictvím zakladatele obdrželi, není spojen se stavbou kočárů, ale s dopravou; a tedy porozumění tomu, že charisma, které se včera projevilo ve stavbě kočárů, dnes může produkovat i auta (možná elektrická).

A pak opustit včerejší návody k použití a využít ducha charismatu k sepsání nových návodů pro stavbu nových dopravních prostředků. A konečně se pustit do práce se stejným nadšením jako na začátku.

*Luigino Bruni
(Převzato z časopisu
Città Nuova 1/2024)*

Vyjít ze své osobní zóny

Z Hnutí FOKOLÁRE ŽIVOT GEN

SpringJob 2025

Od 7. do 11. května se konala akce gen 3 SpringJob v Lučanech nad Nisou. Abychom vám přiblížili její atmosféru, připravili jsme několik otázek, na které odpověděli Veronika, Laura, Tereza, Lada a Kornel.

● Co vás přimělo zúčastnit se SpringJobu?

T: To, že tam jeli starší sourozenci, bratřanci a také kamarádi.

K: Jel jsem kvůli dobrému kolektivu a zaručené srandě :-). Byl jsem na něm už minulý rok a chtěl jsem i letos.

● Jaký byl váš první dojem?

Laura: Jeli jsme z Prahy autem, ve kterém bylo krásně teplo. Když jsem v Lučanech vystoupila, přivítal mě chladný vítr. Přijeli jsme akorát na mši svatou, takže jsme měli opravdu skvělý začátek.

T: Byla jsem nejistá, moc jsem si nepamatovala jména lidí.

● Jak vypadaly vaše dny?

V: Po snídani jsme jeli do lučanského kostela. Zaspívali jsme nějakou

písničku a následovalo slovo na den, o kterém jsme si povídali ve skupinkách. Pak jsme byli rozděleni do pracovních skupin. Někdy jsem jela mimo Lučany, například do Liberce umývat okna a opravovat františkánům plot. Jindy jsem zůstávala na faře v Lučanech.

Na oběd jsme se zase sešli a najedli se chutného jídla. Někdy jsme šli znovu pracovat anebo jsme měli program, jako byla přednáška patera Mirka Šimáčka, povídání Lucky a Říši o životě drogově závislých a o pomoci pro ně, mše svatá, a dokonce jsme se koukali na zvolení papeže. Jednou jsme jeli do Liberce do aquaparku. Večer jsme se dostali na naše ubytování a tam jsem hned usnula.

Laura: Ve čtvrtek jsem šla pracovat na faru, kde jsem se sestřenicí opalovala okna a vozila klacky. V pátek jsme čistili schody ve věži kostela a pleli okolo kostela trávu. V sobotu jsme jeli pomoci jedné starší paní umýt okna a potom jsme na faře vytahovali hřebíky z hezkých, a ještě použitelných prken.

Lada: Sázela jsem jahody, nosila kameny, barvila plot, nosila klacky a pomáhala jsem na faře.

● Co pro vás bylo během těch čtyř dnů nejnáročnější a co naopak nejprjemnější?

V: Vození sutě z fary a nakládání na kolečka. To patří mezi nejnáročnější i nejprjemnější, bavilo mě to. Teda asi víc mě bavil poslední večer, kdy jsme hráli hry a povídali jsme si.

Laura: Žádná z těchto prací mi nepřišla nějak moc těžká nebo nezávládnutelná. Příjemná práce byla u paní, které jsme umývaly okna, protože byla opravdu šťastná, že jí s touto prací, pro ni už náročnou, někdo pomůže.

T: Nejnáročnější byl pro mě duchovní program. Nejprjemnější bylo povídání u volejbalu.

● Zažili jste nějaký silný nebo nezapomenutelný moment?

V: Nezapomenu na spoustu věcí, třeba že byl volen nový papež nebo že nejlepší je s drogami ani nezačínat. Nezapomenu ani na to, že jsem byla poprvé na skládce.

Laura: Zázitek, na který opravdu nezapomenu, byl ten, že jsem poznala jednu dívku, o které jsem věděla, že na setkání gen 3 a různé jiné akce jezdí, ale nikdy jsem si s ní nepovídala. Jak jsme tam pracovaly a byly vedle sebe, začaly jsme si povídat a já zjistila, jak je strašně moc fajn, a také to, že když někdy člověk vyjde ze své osobní zóny, může získat spoustu krásného.

T: Řekla bych, že to bylo během oběda u paní, které jsme pomáhali na zahradě.

● Líbil se vám připravený program?

Laura: Program se mi opravdu moc líbil. Nejvíce se mi líbily životní příběhy a zkušenosti Říši a Lucky. Byla to opravdu velká síla, a hlavně jsem viděla, že když se nevzdáme, dosáhneme něčeho opravdu velkého, častokrát i něčeho většího, než jsme si mysleli.

● V čem je největší přínos téhle akce?

V: Že se seznámím s novými lidmi a že pomůžeme lidem, kteří to potřebují.

K: Největší přínos pro mě bylo to, že jsem mohl moderovat, potkat františkány a prima lidi, kteří pomalu pomohli víc nám než my jim, protože byli hodní a díky nim jsme si to tam hezky užili.

● Doporučili byste podobnou akci i ostatním?

Lada: Jasně.

V: Ano, protože u práce se skvěle sbližují lidi.

Za rozhovor děkuje Anna Oušková

Foto: Veronika Němečková

Ze setkání volentárů v jižních Čechách, 2024.

Foto: archiv Jiří Hájek

Ti chlapi žijí spiritualitu doopravdy

Z Hnutí FOKOLÁRE

„Volentáři? No to bude hrůza!“ vzpomíná na to, jak vnímal toto povolání Dila Mariina Jiří Hájek, který je nyní za volentáry v České republice zodpovědný.

● Mohl bys nejprve říct, jaká byla tvoje cesta k volentárům?

Když jsem se na vysoké škole v Praze zapojil mezi mladé z Hnutí fokoláre – gen 2, postupně rostlo moje rozhodnutí žít spiritualitu tohoto hnutí. V určité chvíli jsem si myslel, že mám povolání k zasvěcenému životu ve fokoláre, což se mi ale později nepotvrdilo. Oženil jsem se a založil rodinu.

Moje cesta mezi volentáry pak začala tak, že mi jednou večer jeden z nich zavolal, jestli bych nechtěl poznat, kdo jsou volentáři. Říkal jsem si: „Volentáři? No to bude hrůza! To jsou starý chlapi! Budou mluvit jen o politice, to pro mě vůbec není.“ Nicméně jsem se jel podívat na jedno setkání do Vizovic. Mám ho před očima dodnes. Vůbec se nemluvílo o politice. A co mě oslovilo a dodnes oslovuje nejvíc, je to, že tito chlapi žijí spiritualitu doopravdy, každý den, a že jsou věrní až do konce. Žijí ji tam, kam je Bůh poslal – někoho do kanceláře, do fabriky, někdo dělá soudce, někdo učí, někdo je zubařem.

● Kolik vás asi je? Mohl bys přiblížit váš život?

V České republice je nás nyní téměř osmdesát. Scházíme se po skupinkách, kterým říkáme jádra. Hlavním cílem našich setkání je mít mezi sebou Ježíše a navzájem se posilovat v našem povolání, abychom tuto spiritualitu přinášeli tam, kde působíme – v rodině, ve společnosti, ve farnosti... Prohlubujeme se ve spiritualitě a samozřejmě si povídáme o věcech, které se týkají našeho života.

● Počet volentárů se nedávno rozrostl...

Ano, v lednu jsme mezi sebe přijali jedenáct nových členů. Byla to pro nás velká radost, protože to bylo poprvé, co do naší větve přišla takto velká skupina najednou. Jejich přibližně dvouletá formace obnášela poznávání spirituality a charakteristik našeho povolání. Na konci této formace vyjádřili přání stát se volentárem. Myslím, že za to vděčíme i těm, kteří se třeba před dvaceti lety starali o gen. My teď sklízíme plody. Někteří z nich byli zapojeni mezi rodinami nebo v místních komunitách, ale jsou i tací, kteří přišli na základě osobního svědectví některých z nás. Pro mne je to i důkazem toho, že osobní svědectví může zprostředkovat Boží volání a předávání charismatu.

● Jaký je tvůj pohled na Dílo dnes v naší zemi?

Myslím, že jsme za poslední roky udělali obrovský progres, především ve zralosti jednotlivých členů. Asi mnohem více vnímáme svobodu a uvědomujeme si důležitost osobního života, v němž každý v jiném odstínu žije charisma.

Mariapoli dnes například nepřipravují fokolaríni, ale místní komunity, celá širší společenství žijící na určitém místě. Vnímám větší spolupráci a propojenost mezi větvemi. Například o gen se dnes starají týmy, ve kterých jsou lidé různých povolání, nejen fokolaríni. Myslím, že Dílo, jak ho můžeme vidět dnes, více odpovídá záměru Chiary – jsme víc jedna rodina a úplně nezáleží na tom, kdo má jakou nálepku na čele. Dává mi to velkou naději. Snažíme se být věrní charismatu, ale přizpůsobujeme se podmínkám, které nám dává situace církve a okolní svět.

● Co vidíš jako důležité pro budoucnost?

Zdá se mi důležité, abychom investovali naše síly do práce s mladými generacemi. Protože oni (i když samozřejmě ne všichni), budou utvářet budoucnost Hnutí a církve.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Volentáři a volentárky jsou lidé, kteří dobrovolně (bez specifických závazků nebo slibů) naplno žijí pro cíle Dila Mariina – Hnutí fokoláre ve společnosti. Tato větev vznikla v roce 1956.

Odchodem vztahy neskončí

Z Hnutí FOKOLÁRE

Jaroslava Malíková (vzadu vlevo) při setkání s gen 2.

Foto: archiv Jaroslavy Malíkové

do každodenního života. Bylo to v osmdesátých letech, a přestože všechen křesťanský život byl zakázaný, přestala jsem se bát. Milovat bližního jsem mohla i v práci, jako učitelka v mateřské školce, jak děti, tak i kolegyně. A věci se hned měnily.

Tehdy byla takovým neformálním místem, kam mládež tajně jezdila za duchovním povzbuzením, fara v Příchovicích a já se nabídla na prázdniny do týmu, který tam pomáhal. Zažila jsem několik týdnů radosti a viděla, jak lidé nachází Boha. Mladí, kteří přijížděli, nebo třeba i jejich rodiče. V Příchovicích jsem pochopila, že se člověk může darovat Bohu celý a zasvětit se mu, a bylo pro mě logické, že jsem viděla svoje místo v Hnutí fokoláre. V roce 1986 jsem začala cestu povolání fokolarinky v Praze, pak ve fokoláre na Slovensku, později jsem prožila formaci v Itálii v Lopianu a poté jsem odjela do fokoláre v Moskvě.

Po dvanácti letech služby spoluzodpovědné za Hnutí fokoláre v České republice se Jaroslava Malíková, fokolarinka a přítelkyně, vydává na další životní etapu. Ze zkušenosti říká, že vybudované vztahy si ponесou obě strany dál. Poděkování jí patří i za redakci a redakční radu, za její podporu, články a rozhovory. A těšíme se na další, z dalších míst, kde bude působit.

● Jarko, kdyby tě náhodou ještě za ty roky, cos tu byla, někdo neznal, jak by ses mu představila?

Jsem z jižních Čech, z Horní Stropnice, mám dva bratry a vyrůstala jsem v harmonické katolické rodině. V dospívání jsem se ptala sama sebe, jestli je víra i pro mladé lidi, protože v té době u nás v kostelích byli samí staří lidé. Když mi bylo dvacet, jeden kněz mě seznámil s mladými lidmi, kteří žili Slovo života, a to mě ohromilo, protože žitím Slova života – tedy evangelia – vtahovali Boha

● Jak se děvče vyrostlé za socialismu v ČSSR dostane do Moskvy? Dobrovolně nebo za trest?

Já jsem si o to řekla sama. Při závěrečných rozhovorech, kdy se přemýšlí, kam kdo odjede, se bere v potaz i to, jakou má člověk profesi a jaké řeči umí, a taky je dotazován, kam by chtěl jít. Já jsem řekla: „Tam, kde je to nejtěžší. Například do Ruska.“ Skončila jsem formaci v roce 1995, což bylo pár let po rozpadu Sovětského svazu, a tak jsem samozřejmě předpokládala, že nejtěžší to bude tam. Když mi řekli, že to opravdu bude Moskva, zajásala jsem. Ženské fokoláre tam bylo čerstvě od roku 1991. Já tam pak zůstala třináct let a později se přestěhovala na pár let na Sibiř do Krasnojarsku.

● Kdybys měla nějak shrnout své zážitky z těch let v Rusku, co bys řekla?

Prijížděla jsem trochu naivní. Myslela jsem, že tam jdu lidem přinést Boha

Lásku a spiritualitu jednoty, a místo toho jsem to byla já, která jsem toho hodně dostala. Hlavně od komunity velikou vděčnost, že s nimi někdo přišel sdílet jejich život v dobrém i špatném. A ve fokoláre mezi námi jsme zažívaly autentickou přítomnost Ježíše. Vnější podmínky byly drsné, od podnebí až po životosprávu. Radovaly jsme se ale z toho, že jsme tam proto, abychom ukázaly, že jednota je možná. Byly jsme ze čtyř národů, hodně povahově rozdílné, ale jednotu jsme si vždycky vybojovaly, a když se něco pokazilo, začínaly jsme znovu. Nebylo to jednoduché, ale bez Ježíše mezi námi by bylo nemožné v Rusku zůstat.

● Do Krasnojarsku jsi šla zakládat fokoláre?

Kdepak, tam bylo fokoláre už osm let. Když jsem přišla, zrovna začínal rozkvět této komunity. Lidé objevovali povolání do fokoláre, mezi voluntéry a rodiny se rozvíjely v duchu spirituality. Lidé se mě v souvislosti se Sibiří ptají na to, jak se tam přežije v zimě, a je třeba říct, že jsem tam zažila i -38°C , ale málokdo ví, že je tam i krásné léto, kdy je někdy i $+38^{\circ}\text{C}$, a ono je to znát i na lidech. Jsou zocelení, ale díky přírodě i pokorní. Taky se málo ví, že na Sibiři nežijí jen Rusové, ale i potomci Němců, Litevců, Poláků a jiných národů, jejichž předci tam byli posláni do vyhnanství a pak na Sibiři zůstali. Mnoho z nich je tudíž katolíků, kteří si uchovávají svoji kulturu. Znovu jsem tam zažila velkou vděčnost a autentické přátelství. Chci podotknout, že jsem se tam po celou dobu pohybovala mezi chudší vrstvou obyvatel.

● Jak to bylo s návratem do České republiky?

Když přišla nabídka jít zpět, prožívala jsem v Krasnojarsku opravdu krásné období. Chápala jsem, proč ta nabídka přišla, že jsem tu potřeba, ale bylo jasné, že když odejdu, bude se muset krasnojarské fokoláre zavřít. Já si představovala, že tím zanikne i místní komunita. Jenže opak byl pravdou. Komunita pokračuje v setkáních a rozrůstá se.

Vracela jsem se do České republiky po dvaceti letech a zažila jsem velký rozdíl. V Rusku Hnutí začínalo, a tak se tam žilo rodinně, ale tady už jsme měli veškerou strukturu, poprvé jsem viděla Centrum Mariapoli ve Vnoři atd. Ale to, co mě hned oslovilo, byla veliká věrnost. Viděla jsem, že lidé, kteří tu nesli Hnutí, když jsem odcházela, tu byli stále.

● **Z čeho máš radost za těch dvanáct let, kdy jsi byla zodpovědná za Hnutí fokoláře v České republice?**

Dívala jsem se do poznámek a úplně mě překvapilo, jak moc se toho za tu dobu změnilo.

V roce 2012, když jsem přijela, bylo v České republice pět ženských fokolářů a teď jsou tři. Život není veden jen z fokoláře, ale lidé v regionech sami připravují mariapoli, akce různého druhu... Česká republika byla tehdy v rámci struktury celosvětového Hnutí ještě samostatná zóna a začalo se přemýšlet, jak Hnutí seskupit do větších celků. Dalo to spoustu práce, protože vize byly hodně rozdílné. Nakonec se došlo k řešení, a tak jsme od roku 2017 takzvaná Fialová zóna, což je bývalá východní Evropa. A toto uskupení funguje dobře.

● **Co tě čeká po skončení tvého úkolu v České republice?**

Hodně mi leží na srdci jih Evropy, řekněme Balkán, kde by všude bylo potřeba nějaké posily. V mnoha zemích jsou ženská fokoláře, ale já je moc neznám, ani jednotlivé fokolarínky, ani komunity. Takže moje přání je poznat, jak to chodí v Makedonii, v Srbsku, v Bosně a Hercegovině nebo v Chorvatsku i v Bulharsku. Všechny země objedu, bude to ta-

Foto: Zdeněk Vích

Zleva Jaroslava Malíková, Mária Lieskovská a Hana Pohořalá při setkání uspořádaném na rozloučenou 15. června 2025.

ková apoštolská cesta, a pak bude možná jasnější, kde se usadím.

● **Máš pro nás nějaký vzkaz?**

Velké poděkování a velkou vděčnost za to, co jsme spolu prožili. Člověk nežije sám a všechno se odvíjí od lidí, které má kolem sebe. Zažila jsem tu hodně

srdečných vztahů a hlubokých chvil, spoluúčast na nejrůznějších událostech v rodinách, s mladými na SummerJobu. A protože už mám jednu zkušenost z loučení, tak vím, že odchodem vztahy neskončí, ale ponese si je v sobě obě strany.

Ze rozhovorů děkuje Helena Filčíková

O cestě Hany Pohořalé

Z Hnutí FOKOLÁRE

„Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“ S touto myšlenkou se fokolarínka Hana Pohořalá stala novou spoluzodpovědnou za Hnutí fokoláře v České republice.

● **Mohla by ses představit těm, kteří by tě náhodou neznali? Jaká byla tvá rodina, tvé dětství, co tě utvářelo?**

Pocházím z malé vesničky Zákoutí v Krkonoších, kde je dvanáct domů, z čehož asi polovina neobydlených. Rodiče měli malé hospodářství, chovali dobytek, takže mé dětství je provoněné senem. Doma nás bylo pět děvčat a do školy i do kostela jsme chodily dva kilometry pěšky, v zimě jezdily na lyžích. Rodiče nás odmala vedli

k víře, vírou praktickou a neokázalou, poctivou, a především nás vedli svým příkladem.

Když mi bylo asi dvanáct, seznámili jsme se s knězem Miroslavem Šimáčkem, který tehdy působil v nedalekých Příchovicích. Právě skrze něj jsme začali poznávat duchovní život, který přinášelo Hnutí fokoláře, zaměřený na uvádění evangelia do praxe. Spolu se sestrami jsme začaly chodit na setkání mladých lidí z Podkrkonoší a okolí, kam za námi P. Šimáček dojížděl.

Další významnou postavou v tomto ohledu byla Miriam Macháčková, fokolarínka agronomka, která pracovala v nedalekém Vysokém nad Jizerou a často nás navštěvovala. Vyprávěla nám své zkušenosti s Božím slovem,

o Chiaře Lubichové a jejích myšlenkách, stala se však především člověkem velice blízkým celé rodině. Jezdila za námi v čase i nečase na Babette. Rodiče postavili nový dům, protože starší chaloupka už nám nepostačovala. A tak se stalo, že k nám, do naprosto zastrčené vesničky na „konci světa“, začaly jezdit mnohé návštěvy, které našly letní útočiště právě v naší chaloupce.

Výhodou bylo, že naše vesnice byla poměrně skryta zrakům tehdejších komunistických činitelů, takže se u nás mohly vcelku nerušeně konat pobyty seminaristů, kněží nebo také setkání děvčat gen. Celá rodina jsme tak mohli poznat radost a svěžest charismatu. To vše utvářelo mé mládí a znatelně prohloubilo můj vztah k Bohu, který nám rodiče díky své prakticky žité víře a důslednosti v navštěvování mše svaté od dětství předávali.

● **Jak jsi poznala své duchovní povolání?**

Když mi bylo asi osmnáct a připravovala jsem se během takzvaného svatého týdne na maturitu, šla jsem vyprovodit svou o devět let mladší sestru do školy, kam se chodilo přes tři lesy. Při návratu, uprostřed polní cesty, jsem přemítala o tom, že Pán Bůh nám dal opravdu svobodnou vůli. Současně už jsem věděla a věřila v to, že Bůh je Láska a z lásky nás stvořil. Vědomí svobodné vůle pro mě v tu chvíli bylo tak bytostně silné, že se jsem Bohu řekla: „Vím, že jsi mi dal svobodnou vůli, ale já ti ji dnes dávám (to se mi zdálo v tu chvíli jako nejvíce inteligentní, když on mě stvořil) a zároveň ti dávám svolení, že na mě můžeš v mém životě použít i násilí, kdybych se snad měla vydat nějakým špatným směrem.“ Velice se mi ulevilo a vneslo mi to do duše klid, který mě pak do budoucna už nikdy neopustil. V následném období jsem ho prosívala za to, aby mi dal znát, kam mě volá, a to velmi jasně. Nechtěla jsem ho přeslechnout. Pak následovalo několik situací, kdy ke mně skutečně promluvil přejasně, skrze věty evangelia a různé duchovní myšlenky. Zásadní větou bylo: „Kdo chceš jít za mnou, vezmi svůj kříž a následuj mě.“ Ta věta mi zazněla jako blesk z čistého nebe, přesně si dodnes pamatuji místo (Vysoké nad Jizerou) a jistotu. Sice se tam neříká, zda následovat znamená se Bohu zasvětit, ale podivuhodně mi to bylo zcela jasné. Tak byla má prosba vyslyšena, pro-

tože jsem o jednoznačnosti jeho volání následně už nikdy nezapochybovala. Postupně jsem poznala více zblízka život fokolarínů a fokolarínek a mnoha dalších autentických lidí z Hnutí, takže se mi jasně propojilo toto volání se životem ve fokoláře, se životem po vzoru nazaretské rodiny. Stále znovu a znovu mě překvapovala a překvapuje aktuálnost Ježíšových slov a možnost se stále více do nich nořit a uvádět je do praxe.

● **Pracovala jsi s kardinálem Vlčkem. Co ti to dalo do života? Kde pracuješ teď?**

U pana kardinála Vlka jsem pracovala od roku 2003 do jeho smrti v roce 2017. Protože jsem vystudovala němčinu a italštinu na katedře translatologie, ukázalo se to jako vhodné zúčastit právě v jeho sekretariátu. Přestože bych si spontánně tuto práci nikdy nevybrala a mým snem vždy bylo pracovat v nevěřícím prostředí, postupně ve mně zvláště jeho osobnost zažehla velkou lásku k církvi coby k jediné instituci založené přímo Ježíšem Kristem. Co mi to dalo do života? Pan kardinál byl velice přímý a upřímný k Bohu i k lidem. Neměl rád sladké věty. Byl extrémně pracovitý, přísný, takže mě to trochu naučilo být v pozoru, a nemít čas na sebelitování. Především však mne obdaroval svou opravdu pevnou vírou, kdy žil v neustálém okouzlení Boží velikostí, láskou a hlavně blízkostí. Měl velkou úctu k Duchu Svatému a mrzelo ho, že

s ním tak málo spolupracujeme. Měl velice otevřenou mysl, stále promýšlel křesťanství nově a těšil se ze společenství bratří a sester jiných denominací a jiných náboženství. Často připomínal druhý vatikánský koncil a úlohu laiků v církvi. Zkrátka byl člověk, který žil vírou autenticky, dokázal se obětovat pro druhé a spiritualita jednoty pro něj byla vším. Dnes by byl zajisté propagátorem synodality.

Po asi 22 letech práce ve službě arcibiskupů pracuji nyní v sekretariátu Rady pro synodalitu, což je pro mne práce snů. Synodalita pro mne znamená návrat k životu prvních křesťanů, kteří uplatňovali každý zvlášť a společně charismata, dary, kterých se jim dostalo, ve službě radostné zvěsti evangelia a ve prospěch celku. Tedy žili ve společenství po vzoru Nejsvětější Trojice, každý měl svou úlohu a zodpovědnost (spoluúčást) a jejich vizí bylo hlásání Krista (misijní poslání).

● **Ted' přišla nabídka na převzetí zodpovědnosti po Jarce. Co ti při ní šlo hlavou?**

Jediná myšlenka - že je to služba: zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte... Znamená to v mnohém překročit svůj stín a pochybnosti o sobě samé, nicméně to vše vnímám v rámci domluvy s Bohem Otcem na polní cestě...

*Za rozhovor děkuje
Helena Filčíková*

Hana Pohořalá pochází z vesničky Zákoutí v Krkonoších.

„Lev XIV., papež, který se nepředstavuje jako sólista, ale jako dirigent orchestru“

Z Hnutí FOKOLÁRE

Přinášíme rozhovor s teologem Mons. Pierem Codou, který poskytl po zvolení papeže Lva XIV. Náboženské informační agentuře (Servizio Informazioni Religiosa - S.I.R.).

Teolog Piero Coda analyzuje první slova, která pronesl Lev XIV. při pohledu na Svatopetrské náměstí. „Výkonávání Petrovy služby, jak ji papež Lev XIV. zamýšlí, se už nyní ukazuje jako služba kolegiální.“ „Vyzývá všechny ke spolupráci, každého podle jeho vlastní služby a charismatu na tomto velkém rozběhu hlásání a svědectví o Ježíši ve zraněném světě, jako je ten náš.“ Nikoliv „sólista“, ale „dirigent orchestru, který pomáhá vytvářet symfonii, uskutečňovat onu harmonii, která je plodem Ducha Svatého schopným budovat mír, spravedlnost a bratrství všech v Ježíši“.

„Velmi mě zasáhla empatie, která se okamžitě vytvořila mezi papežem Lvem XIV. a náměstím, na němž bylo možné vidět obraz pestrého světa s různými vlajkami, ale zároveň harmonického a radostného, stmelěného přítomností Zmrtvýchvstalého Krista ve vanutí Ducha.“ Právě tímto prvním „obrazem“, zachyceným všemi kamerami světa, se Mons. Piero Coda, generální sekretář Mezinárodní teologické komise, snaží nastínit počátek pontifikátu Lva XIV. „Viděli jsme mladou církev,“ dodává, „klidnou církev, která nepodceňuje obtíže současné chvíle, ale která svou důvěru vkládá v Krista v Du-

chu Svatém. Nacházíme se v Jubilejním roce. Je to rok radosti a naděje. A toto je pontifikát, který začíná ve znamení radosti a naděje“.

● Tato volba se dala očekávat. Jméno kardinála Prevosta nebylo na „seznamu“ nejpřednějších papežských kandidátů. Konkláve se ale vždy ukazuje jako něco jiného než všechny ostatní druhy voleb. Která rozhodnutí mají přednost? A proč a jak převažují?

Očekával jsem překvapení od Ducha Svatého, a tak se také stalo! Volba papeže Lva XIV. nepochybně velmi dobře odpovídá profilu Petrova nástupce, který Duch Svatý v tomto období den za dnem vykresloval. Výsledek konkláve jistě překvapil komentátory, protože znovu dosvědčil, že život církve, je-li autentický, se řídí jinou logikou než tou ryze lidskou, a často až příliš lidskou, na kterou jsme zvyklí ve společenském a politickém životě. Je to logika, kterou bych nazval, vypůjčím-li si text ze Skutků apoštolů: „Rozhodl totiž Duch Svatý i my“ s odkazem na první synodální shromáždění konané v Jeruzalémě.

Je to logika, v níž je prvořadé naslouchat Duchu Svatému, naslouchat jeden druhému a nechat se ve svých rozhodnutích vést nikoliv vlastními pocity, vlastními názory, ale snažit se co nejvíce přizpůsobit pohledu Zmrtvýchvstalého Krista, který žije v církvi a který chce dobro lidské rodiny.

Ilustrační foto: Patrick Schneider, Unsplash

● Papež ve svém prvním projevu po zvolení použil termín „společně“ a „synodální církev“. Jaký pontifikát papeže Lva XIV. se z tohoto pohledu nabízí?

Tento závazek jít společně a žít jako synodální a misijní církev je pozváním, které odpovídá nejhlubší identitě a poslání církve, jak to zdůraznil druhý vatikánský koncil a jak se projevuje v současném synodálním procesu. Věřím, že papež Lev XIV. nám všem chtěl říci, abychom na této cestě pokračovali, jak to ostatně předvídal papež František. Nacházíme se ve fázi přijímání výsledků synodálního shromáždění v období mezi současností a rokem 2028. Ve světle tohoto procesu se výkon Petrovy služby tak, jak ji chce vykonávat papež Lev XIV., již jeví jako kolegiální, tedy synodální výkon jeho autority. Vyzývá všechny ke spolupráci, každého podle jeho služby a charismatu, na tomto velkém impulsu k hlásání a svědectví o Ježíši ve světě, jako je ten náš.

Přesně tak. Papež, římský biskup a Petrův nástupce, je skálou, na níž Ježíš staví církev. Církev je rozmanitou skutečností, přijímá všechny kultury ve světle evangelia, přivádí je ke vzájemnému setkávání.

Jak někdo v posledních dnech řekl, papež se neprezentuje jako sólista, ale jako dirigent, který pomáhá vytvářet symfonii, uskutečňovat onu harmonii, která je působením Ducha Svatého, schopného budovat mír, spravedlnost a bratrství mezi všemi.

Převzato ze Servizio informazione Religiosa

MONS. PIERO CODA

je teolog a filozof, sekretář Mezinárodní teologické komise, člen Hnutí fokoláre, v letech 2008 až 2020 byl ředitelem Univerzitního institutu Sophia, který založila Chiara Lubichová, v mezinárodní citadele Hnutí fokoláre v Loppianu u Florencie.

Bohové na večeři

POVÍDKA

Ovidius v *Proměnách* vypráví nádherný příběh. Jednoho dne se bohové Zeus a Hermes rozhodli navštívit Frýgii v přestrojení za smrtelníky, aby vyzkou-

šeli pohostinnost lidí. Když byli vyhnáni ze všech domů, dorazili ke dveřím Filemona a jeho ženy Baucis. Byli to dva starší manželé, společný život strávený

ve věrnosti a vzájemné oddanosti. Byli zemědělci a žili skromně ve své chýši, kam je přicházely navštěvovat jejich děti a vnoučata. Oba stařečci přivítali cizince laskavě a nabídli jim vše, co měli, i když toho bylo málo. Chtěli také upéct jejich jedinou husu. Ale když večeřeli, všimli si, že vína ve džbánku neubývalo a uvědomili si, že jejich hosté jsou bohové.

Omlouvali se za chudé pohoštění. Zeus a Hermes byli dojeti jejich štěrností a pokorou. A tak je nechali vystoupit na kopec. Odtud byli svědky strašlivé potopy, která zničila vesnici, která se provinila tím, že nepřijala bohy, zatímco jejich ubohá chýše se stala nádherným zlatým chrámem. Když se Zeus zeptal Filemona a Baucis, jaký dar by chtěli, požádali, aby se mohli stát strážci chrámu a zemřít současně, aby nemuseli žít jeden bez druhého. Bylo jim vyhověno. A když zemřeli, byli proměněni ve dva stromy, dub a lípu, které vyrostly ze stejného kmene, aby symbolizovaly jejich věčnou lásku.

Carl Gustav Jung byl tímto příběhem velmi ohromen. A to natolik, že si vybral Filemona jako jakéhosi „anděla strážného“. A příběh komentoval výstižným výrokem: „Kdo miluje, ten přežije.“ A dodává: „Jsou tací, kdo milují lidi, tací, kdo milují lidské duše, a ještě jiní, kteří milují své duše. Jedním z nich je Filemon.“ V návaznosti na Jungovu rozpravu by se zdálo, že k tomu, abychom někoho skutečně milovali, je nutné naučit se ctnosti, která by mohla být definována jako odpoutanost. Zdá se to absurdní, ale není. Protože to, co chápeme jako lásku k druhému, je často naše sobecká potřeba. Aby láska byla čistá a pro druhého milá, musí jí předcházet odpoutanost. To znamená, že člověk musí být odpoután také od lásky. To platí zejména tehdy, když chcete někomu pomoci.

Než začnete konat, bylo by vždy lepší si položit otázky: Víím, jak by si druhý člověk přál, aby mu někdo pomohl? Jsem schopný mu pomoci? Chce, abych mu pomohl já? Jsem si jistý, že nejsem příčinou jeho problémů? (Tato otázka je nepříjemná, ale je nutné si ji položit, ať už máte jakoukoli úlohu.)

Když člověk žije ctností odpoutanosti a zároveň miluje Boha ve své duši, pak je schopen skutečně milovat druhého, druhou. A to přitahuje. Dokonce i bohové se zastaví na večeři.

Michele Genisio
(Převzato z *Città Nuova*
12/2024, str. 74)

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

Ilustrační foto. Petr Ettler

Dny „mezi dvěma papeži“

(ZA)MYŠLENKA

Na Velikonoční pondělí jsem ráno sloužil mši svatou v nemocnici u lůžka mé nemocné maminky. Aniž bych si to uvědomoval, bylo to naposledy, kdy jsem v kánonu mše svaté vyslovoval Františkovo jméno jako papeže. Po skončení jsme se dověděli, že Svatý otec odešel do Otcova domu. Ta zpráva mě (a nebyl jsem samozřejmě jediný) zasáhla jako blesk. Maminka tomu také nemohla uvěřit. Na chvíli sklopila oči, zamyslela a nic neříkala... Respektoval jsem toto „její“ ticho.

Uvědomoval jsem si, že ji to zasáhlo, protože ona sama nejednou opakovala, že jsou se Svatým otcem Františkem stejně staří.

Bylo to pro mě poprvé v životě kněze, kdy jsem prožíval dny „sede vacante“ a při každé mši svaté jsem se musel soustředit, abych nevyslovil papežovo jméno. Byl to zvláštní pocit. Přesto jsem ale v srdci cítil pokoj a také jistotu, že On – Ježíš vede svou církev. A tak i různé diskuse o možných „favoritech“ mě ani nezajímaly. Ty dny „bez papeže“ pro mě byly dny, kdy jsem se mohl v klidu více přimknout duchovně k té neviditelné hlavě církve a modlit se za toho, kdo bude vybrán.

Samozřejmě, že druhý den konkláve stoupalo napětí. „Bílý kouř“ a následující chvíle jsem sledoval během cesty na noční směnu na záchranku. Naštěstí v těch chvílích jsem neměl žádný výjezd za pacientem. Po oznámení jména nového papeže jsem v srdci cítil velkou vděčnost Bohu. I v následujících hodinách a dnech rostla v mém srdci tato vděčnost za danou volbu.

Prožívat volbu nového papeže ve velikonočním období se stalo pro mě zkušeností, že Bůh skutečně přemohl svět, nejen že zvítězil nad smrtí, ale i nadále vítězí na jiných frontách, i když se to vždy nezdá a není to hned lidským okem vidět.

Martin Uher

POMÁHAT SI NAVZÁJEM

Chtít být po ruce tomu druhému.

Můj kamarád Tobík spadl nedávno ze stromu a měl naražená žebra. Tak jsem mu měsíc nosil tašku, on mi taky vždycky pomáhá, když mám nějaký problém. Matěj

Během loňského podzimu jsme se dověděli o jedné chudé mladé paní se šesti dětmi, která čekala sedmé. Rozhodli jsme se ji tedy navštívit, abychom pochopili, co potřebuje. Byla opravdu v těžké životní situaci. Jejich dům měl dvě rozbitá okna a zima už byla za dveřmi. V domě nebyla kamna na topení ani na vaření. Vstupní dveře nešly zavřít. Jeden z nás si vzpomněl, že mají doma starou kuchyň, kterou již nepoužívají, a tak jsme ji se souhlasem jeho rodičů přivezli této rodině. Zorganizovali jsme prodej sladkostí, které jsme připravili my a naše maminky. Díky získaným prostředkům jsme dokázali opravit obě rozbitá okna, vstupní dveře a koupit malá kamna na dřevo. Po tom všem jsme se cítili být opravdu šťastní a znovu jsme se přesvědčili, jak je pravdivé to, co říká evangelium. My jsme darovali a dostali pak mnohem více, a to velkou radost v srdci.

Od chlapců a děvčat pro jednotu ze Sofie (Bulharsko)

Kresby: Kristýna Plíhalová

Šel jsem se s Ninem projít do přírody. Chtěli jsme přejít přes lanový most, který byl trochu ponořený ve vodě. Když Nino přelézal most, namočil si nohy až po kotníky. Byli jsme daleko od domova a on měl promáčené boty. Co dělat? Půjčil jsem mu své. Maminka se velmi divila, když viděla Nina s mými novými botami na nohou. Řekla mi: „To jsi opravdu hodný! Půjčil jsi mi své nové boty, na kterých ti tolik záleží“.

Jesse, Holandsko

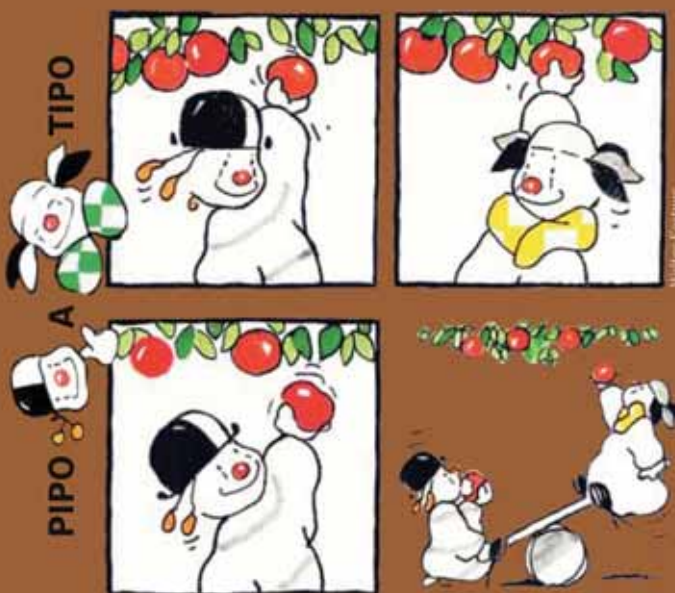

Foto: Sofie Čapková

1

Foto: Jan Vrátný

2

Foto: Jan Šebor

3

Foto: T. Friedlová

4

Foto: Matěj Štúrma

5

Foto: Eliška Valová

6

Dne 24. dubna 2025 proběhla jarní konference cyklu Člověk a média (1) se zajímavým tématem „TIKTOK: Hra nebo hrozba?“ Hosty konference byli Věra Jourová (prorektorka UK), Ivana Karásková (analytička AMO, vlevo) a Josef Holý (odborník na AI a spoluautor podcastu Kanárci v síti).

Osobnost filosofa a teologa biskupa Klause Hemmerleho byla představena 26. dubna 2025 (2) přednášejícími (zleva) Eduardem Fiedlerem a Petrem Volkem. Zároveň byla prezentována nově vydaná kniha Klause Hemmerleho Jak se děje víra? s podtitulem Cesty k jádru evangelia.

Na začátku května (1.-4. 5. 2025) se konala mariapoli v Srní (3) s programem o blízkosti. Mnohé z témat se probíralo v menších skupinkách. Jedno odpoledne účastníci mohli putovat do Sušice, do kostela sv. Václava, což je jedno z míst pro získání plnomocných odpustků během Jubilejního roku 2025.

Děti gen 4 vyrazily na víkendové setkání 20. až 22. května 2025. Děvčata strávila tyto dny v Červeném Potoce (4) a chlapci v Říčkách v Orlických horách (5).

Manželé Trizuljakovi představili časopis Nové město na Pouti katolických médií na Hostýně 24. května 2025. (6)